ԺԲ. ՏԱՐԻ 8399 (Ն. Տ.) 24 ՅՈՒՆԻՍ 1895 — 12 ՅՈՒՆԻՍ 1895 — 1 ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ 1313 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՈՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزه‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Գրական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր գինով Օտ. Ոսկի 2
Դրամագլուխ բաժանուած [illegible] Ղրուշ 50

Խմբագրութեան [illegible] գրութիւն

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Աւրաբաղ ամսագրի մը որ սկսած է բանասիրական-մանկավարժական բաժին մը ալ ունենալ, իր մայիսի թիւին այդ մասը կը նուիրէ «Նկարչութեան ուսուցման նշանակութիւնը» բացատրելու դպրոցականներուն համար։ Արմատական դարձած սովորութեան մը հակառակ, որ կը պահանջէ՝ մեր մէջ կրթական կամ գեղարուեստական ճիւղի վերաբերեալ թերութիւն մը մատնանիշ ընելու առթիւ լուսաւորեալ ազգերու հաստատութիւնները օրինակ բերել, յօդուածագիրը կը շէջէ սա իրողութիւնը թէ «միայն մեր դպրոցներու մէջ չէ որ նկարչութիւնը շատ յետ ընկած լինելու արժանի առարկայ է նկատւում և առանձին խնամքի չէ արժանանում»։ Այս իսկ պատճառով Եւրոպայի մանկավարժական թերթերը առիթ չեն փախցրներ նկարչութեան կարեւորութիւնը աւելի համոզիչ կերպով ցոյց տալու համար։ Վերջերս Ֆրանսերէն հանդէսի մը մէջ այդ նիւթին վրայ լոյս տեսած յօդուածն մը արտատպուեցաւ նաեւ ամերիկեան և ռուսական քանի մը թերթերու մէջ, որոնք նոյն գիտողութիւնը կընեն իրենց դպրոցներուն նկատմամբ, ի հարկէ համեմատութիւնները պահելով։

Երբար պիտի ըլլայ մեզի համար՝ հետեւիլ այդ մանրագիտական յօդուածին որ կը պարզէ սա տեսութիւնը թէ, նկարչութիւնը արհեստներու համար նշանաւոր հիմ կը կազմէ, թէ գիտութիւն ստանալու հաստատ միջոց մըն է, թէ կը մարդէ ձեռքը և մեքենական վարժութիւն կուտայ, թէ ճիշդ դիտողութեան կառաջնորդէ տգան աչքն։ Քանի մը տողեր միայն առաջ կը բերենք։

Մանուկները սիրում են նկարել։ Գաղափարացնելու ընդունակութիւնը շատ զարգացած է մանուկների մէջ։ Մտաւոր գործունէութիւնը զգացողութիւնից է ըսկըսւում։ Մանուկը իր զգացողութիւններով է ապրում։ Նրան գոհունակութիւն է պատճառում նայիլը, լսելը, զգալը։ Նրա աչքերը սուր են, ականջը նուրբ և մատները գործունեայ։ Նա ամենից աւելի տեսնելով և նմանեցնելով է ուսանում։ Իսկ նկարչութիւնը ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ տեսնել և նմանեցնել։

Նկարչութիւնը խիստ մեծ օժանդակ միջոց է դաստուի համար, և այդ ոչ թէ միայն այն պատճառով որ դա հետաքրքրութիւն է զարթեցնում, այլեւ նրա համար որ թեթեւացնում է աշխատանքը և աւելի հրապոյր է տալիս ուսումնարանին։ Սակայն չկայ այն ճանաչողութեան կարեւոր տարրերին որ դրա միջոցով դաստուն ձեռք է բերել։ Նկարելու կարողութեամբ՝ ուսուցիչը կարող է ցոյց տալ լիճը, լեռը, գետը և այլ ամեն տեսակ ծառ, թուփ և բոյս, պտուղ և ծաղիկ։ Նա կարող է ցոյց տալ, թէ ինչպէս ապրում է էջբիմացին հիւսիսային սառցապատ երկրներում, իսկ վարդենին՝ հարաւային արեւադարձային անտառներում։ Նա կարող է դաստան մտցնել եգիպտական բուրգերն ու չինական տաճարները։ Նկարչութիւնը կարելի է գործադրել թէ՝ փորձնական և թէ ամեն տեսակ դասերին։

Նկարչութիւնը կարելի է գործադրել ընթերցանութեան, պատմութեան, մարդաբանութեան, աշխարհագրութեան, մաթեմատիկայի եւ լեզուի դասերին. ուսուցիչը նկարչութեան միջոցով կարող է պատկերացնել այն ամենը ինչ որ տեսնում է, մտածում է և երեւակայում։ Այսպիսով ուրեմն նկարչութիւնը նոր չրջան, նոր աշխարհ է բաց անում և կեանքն աւելի ընդարձակում, լայնացնում և խորացնում։

Փիչ անգամ կը պատահինք այսքան ամփոփ, յստակ ու բազմակողմանի սահմանի մը ուսման ո՛ր և է առարկայի մը էական պէտքը բացատրելու համար։ Արդէն, ամբողջ յօդուածը գրուած է այս ոճով։ Բայց այս քանի մը տողերը մանաւորապէս յանձնարարելի են մեր դպրոցի տնօրէններուն կամ հոգաբարձուներուն։ «Ցոյաքը ասելիք պիտի ըլլան» բացատրութիւնը շատերուն բերնէն լսուած է. այս ցուրտ հեգնութեան առթիւ, դպրոցականներ կան որոնք ալ չեն համարձակիր կապար գրիչը թուղթին վրայ բռնել. նկարչի դասատուն—եթէ գոյութիւն ունէր,—կը ճանաչուի և անոր կը յաջորդէ «դրական բան մը» սորվեցնելու սահմանուած դասատու մը։ Որքա՛ն պատանիներ որոնք իրենց մատաղ մատները գեղարուեստի Նախասահմանուած կը զգային, և կը հարկադրուին ստոյգ կամ ասել գործածելանոնցմով։ Նախապաշարում մը կայ, որ նկարչութիւնն ալ՝ երաժշտութեան պէս՝ անկարեւորներուն կարգը կը դասէ. և սակայն ի՞նչ հեշտութեամբ կը մոռնանք այս ամենը, երբ Շահլամեանցի զօրեղ ձայնին կամ Այվազովսքիի կենդանի վրձինին համբաւը կը լսենք օտար կեդրոններէ, մեծ ոստաններէ։

Այնչափ միամիտ կերպով յաւակնոտ չենք անչուշտ, ենթադրելու համար թէ այն բոլոր տգաքները որոնց նկարչի դասատու մը կը յատկացուի տանը կամ դպրոցին մէջ՝ օրին մէկը Այվազովսքի մը պիտի դառնան—քանի որ երաժշտութեան վրայ չէ խօսքերնիս։ Նախակրթարանէն սկսելով մինչեւ ուսումնարան, ամեն տարիքի, աստիճանի ու կարողութեան համար՝ գծելու արուեստը օժանդակ մըն է. նախնական վարժութիւնները ստանալէ ետք, եթէ պատանին հակում ունի, կրնայ պատկերհան մը դառնալ և անով ալ քիչ շատ վիր հացը ճարել։—անողոք մտատիպարը որ կայ ու կը մնայ կեանքի ամեն նկատումներուն ու ամեն երեւոյթներուն մէջ։ Իսկ եթէ մինչեւ հոն հասնիլ չուզէ, իր ուսածը անօգուտ չի մնար իրեն համար, թէ երբ արհեստի կամ առուտուրի տայ ինքզինքը և թէ երբ ազատական արուեստի մը կոչուի։

Աբրաբոի յօդուածագիրը կը դանգատի թէ ռուսահայոց մէջ շատ չուներն ճնկարչութիւնից, որպէս ամենամեծ օժանդակ միջոցից, օգտուող ուսուցիչներ։ Մանդինեանի աշակերտները միայն առանձին դաս մը կը կազմեն եղեր։ Մեր վարժարաններո՛ւն մէջ որ աստիճան զարկ կը տրուի արդեօք այս գեղարուեստական ճիւղին. ատեն մը, Սրապեան ու Տիրացուեան— ամենէն չատ յեղյեղուած անունները յիշելու համար—կ'այցելէին ազգ. վարժարանները։ հիմակ, առաջինը բացակայ է Պոլսէն ու երկրորդին անունը քիչ կը լսուի. այդ թուականներէն ի վեր չի հասա՞ն, երիտասարդ և հմուտ ուսուցիչներու սերունդին հետ, նկարչութեան ուսուցիչներ ալ, որոնք ուղղութիւն ու ճաշակ տային դպրոցականներու ձեռքին, երբ անոնց միտքը կը լեցուի ու կը զարգանայ—ինչպէս կը հաւատան։ Քննութեան ու պարգեւաբաշխութեան օրերը, սեղանի վրայ տարածուած նկարները, որոնք անխախտ միօրինակութիւն մը ունին ամեն թաղի ու ամեն դպրոցի մէջ—անհամեմատ, անճաշակ ու անբնական գծուածքներ— մեծ դաղափար մը չենք տարնկարչական ճիւղին արուած աշխատութեան վրայ։ Անօգուտ չի պիտի ըլլար սակայն, դրպոցի վարիչներուն, քիչ մը սրտանց ու համոզումով հսկել այդ դասին ալ. կամ հաստատել՝ եթէ չիկայ, ինչ որ աւելի հաւանական է դպրոցներու մեծագոյն մասին համար։ Տ. Ա.

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՔՐԻՍՏԻՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Երզնկայի երկու տեսի տղայոց կրթական գործին միջեւ դրուած խորութիւնը, անոնց ծախքերուն անհամեմատ տարբերութեամբ, զոր պարզած էինք յունիս 5ի յօդուածով, առիթ կուտայ Պոլիս պաշտօնավարող ուսուցչի մը, բնիկ Երզնկացի, քանի մը նոր տեղեկութիւններ հաղորդել մեզ՝ իր ծննդավայր քաղաքի դպրոցներու վիճակին վրայ և միանգամայն դարման մը առաջարկել Քրիստինեան վարժարանը բարեկարգելու համար։

Եղնիկեան վարժարանին մէջ—կ'ըսէ նամակագիրը— ոչ միայն գիտական ճիւղերը կ'ուսուցուին, այլ և զանոնք եւրոպական լեզուաւ աւանդելու մասին նախանձախնդրութիւն կը ցուցուի. տեղւոյն միւս չորս հինգ նախակրթարանց մէջ ալ քիչ շատ խնամով կը տրուին մանչերուն ուսում, լեզու, գիտութիւն, կրթութիւն և այլն։ Հեռատես ըլլալու պէտք չիկայ, մտածել կարենալու համար թէ այդ պատանեկութիւնը ժամաւոր ժամանակի մը մէջ ներհուն և քանիբուն երիտասարդութիւնը պիտի ներկայացնէ որ չի պիտի ուզէ առանձնակեաց ըլլալ. տգէտ ազգիկներէ՞ն պիտի ընտրեն իրենց կեանքի ընկերուհին։

Երզնկացին հոգածու եղած է միտ իր զաւակներուն և գիտէ ուսման յարգը. անգիտակցաբա՞ր թէ անհոգութեամբ առաջ եկած է այս խորութիւնը։ Անոնք ունեցան Ընկերական վարժարանը, որ այժմ փակուած է, ի չգոյէ նիւթական միջոցներու. ունեցան իրենց կեդրոնականը, որ այժմ պարզ նախակրթարանի վերածուած է, և Արաքեան վարժարանը որ իբր 10 տարի առաջ աւելի յառաջդէմ կը նկատուէր. այժմ ունին Եղնիկեան վարժարանը որու խնամակալութիւնը կամ Հոդարձութիւնը մի միայն անոր հոգածու է։ Սակայն Քրիստինեան վարժարանը, աղջկանց յատկացեալ այդ միակ կրթարանն ալ իր անցեալն ունի, զոր պէտք չէ մոռնանք։ Ալէքթեան Սրբազանի առաջնորդութեան օրով ո՞վ չը յիշեր այդ կրթական յարկին բարեկարգ վիճակը։ Դիմաքսեան Սրբազանի օրով նուազ յառաջադէմ էր այն։

Նամակագիրը երկու միջոց կառաջարկէ Քրիստինեան վարժարանը իր նախկին փայլուն վիճակին վերածել կարենալու համար։ Ահա թէ ի՞նչպէս.

Երզնկայի ընդհանրը 4-5 վարժարանաց պիտանէն միացնելով, դասատուները փոխանակ միակ վարժարանի մը յատկացուելու՝ բոլոր վարժարանաց ալ այցելութեամբ դասախօսեն։ Վարժարաններն արդէն իրարու չատ մօտիկ են, հետեւաբար չի կարծուիր որ ուսուցիչը որոշեալ թոչակին վրայ յաւելում պահանջէն։ Վարժարանաց միացեալ սնտուկը պիտի կրնայ յարմարցնել և գոհացուցիչ վարձուհիներ ալ հրաւիրել, եթէ պէտք ըլլայ։

Ասկիա 15-20 տարուան առաջադրութիւն մ'է որ 4 եկեղեցեաց թաղական խորհուրդներուն անհամաձայնութեան համար չէ գործադրուած ցարդ, թէեւ ամեն ոք օգուտն ըմբռնած ըլլայ։

Իսկ եթէ այս խորհուրդն իրականացնել դարձեալ անկարելի ըլլայ,—թէեւ պատճառ մը չիկայ,—Երզնկայի կրթական տիկիններէն խնամակալութիւն մը կազմել՝ որ ուղղակի Կ. Պոլսոյ Ուսումն. Խորհրդին պատասխանատու լինելով, Քրիստինեան վարժարանին նիւթական և բարոյական հոգն ստանձնէ, հաստատելով տարեկան նպաստ մը գրութիւնը, զոր ունէր երբեմն Ընկերական վարժարանը։ Պոլսեցիակ Երզնկացիք ալ անշուշտ այդ տեսակ կրթական գաղափարի մը համար իրենց նպաստը չպիտի դանան։

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԿՆՈՋԱԿԱՆ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ

Ալֆոնս Տոտէ, Լոնտոնէ դարձին հարձակիրձուելով օրագրողի մը կողմէ, յայտարարեր է թէ անգլիացի կիներու գեղեցկութիւնը վրայ միակ զմայլում մը ունեցեր է։

Անգլիացիները ընդհանրապէս զայրացած են այս կարծիքին դէմ։ Արդ, այս զայրոյթին մէջ միայն վիրաւորուած հպարտութեան բուռն շարժում մը տեսնելու չէ։ Անգլիացիները կատարելապէս անկեղծ են երբ գրեթէ անխելք կ'ենթադրեն ով որ չհաւատայ անգլիացի կիներուն գեղեցկութեանը։ Քանի մը տարի առաջ, իրենց ամենէն չատ կարդացուած լրագիրներէն մէկը, Բէլ Մէլ Կազէթ, կազմակերպած էր գեղեցկութեան տեսակ մը մրցում։ Սոյն լրագիրը՝ մրցման գործողութիւններէն քանի մը եռքը յայտարարեց թէ աշխարհի չորս կողմերէն եկած կիներուն մէջ անգլուհիներն ամենէն գեղեցիկներն էին։ Լրագիրն հպիւ բարեհաճեցաւ հաստատել թէ աշխարհի միւս մայրաքաղաքներուն մէջ ալ կային քանի մը սիրուն աղջիկներ։ Վիեննա օրինակի համար զոր երկրորդ կարգը դասեց, բայց անշուշտ Լոնտոնէն չատ վար։ Փարիզն ու Նիւ-Եորքը՝ Գերլինէն վեր դրաւ։

Կը կրկնեմ, Բէլ Մէլ Կազէթ այս պարագային մէջ չատ անկեղծ եղաւ։ Անյաղթելի ձգտում մը միշտ պիտի մղէ անգլիացի մը գեղեցկութեան մրցանակ անգլուհիին տալու և այսպէս պիտի ըլլայ աշխարհի բոլոր ժողովրդոց համար։ Այս ձգտումին միակ պատճառը սա է թէ մեր աչքը սովորած է կարգ մը ձեւերու և թէ անոնց հետ ընտելանալով գանոնք իր ճաշակին համաձայն գտնելու աւելի տրամադիր է։ Շատ սխալ է առածը թէ՝ ամեն գեղեցիկ բան նոր է։

Ամեն ատեն և ամեն ժողովրդոց մէջ գեղեցկութեան գաղափարը սոսկալի կերպով պայմանադրական է։

Բայց եթէ մենք էրիկ մարդիկս չատ միջակ ձեռնհասութիւն մը ունինք կնոջական գեղեցկութեան մրցանակներ տալու, ի՞նչ ըսել այն եղանակին վրայ որով պիտի վճռէր գեղեցիկ տեռը՝ եթէ դատաւոր կարկուէր։ Պիտի տեսնուէր որ անմէջապէս կարգէ դուրս վճիռներ պիտի արձակուէին։ Փարձի համար կին մը հարցուփորձեցէք ուրիշ կնոջ մը գեղեցկութեան վրայ և մանաւանդ սարսեցէք որ իր ներողամտութեան կամ իր խստութեան պատճառներն յայտնէ։ Տասնէն ինը՝ պարեգօտաւոր դատաւորը միաբէն անգամ չպիտի անցուցէ վիճաբանիլ դատելի կնոջ դիմագծերուն կանոնաւորութեանը, նայուածքի ցոլքին, քալուածքին վայելչութեանը, ձեռքերուն և ոտքերուն պզտիկութեանը և այն ամեն բաներուն վրայ զորս պիտի նշմարէ նախ նկարիչ մը։ Գեղեցկութեան այս գլխաւոր տարերքը հոգիս պիտի յիշէ իր վճիռին մէջ։ Արդարեւ երբ իր գեղեցկագիտական հակացողութիւնը ուրիշ կնոջ մը վրայ հրաւիրուի՝ բոլորովին կանհետանայ այդ կնոջ կրած արգուզարդին բերմամբ։ Եթէ արդուզարդն հաճելի ըլլայ, կինը գեղեցիկ կը հռչակուի ուրիշ կնոջ մը համար։ Կարուհիին արուեստը ամեն բան կը գեղեցկացունէ կնոջ աչքին հանդէպ։ Եւ իր միամտութեանը մէջ, չատ ճշմարիտ է պարահանդէսէն ելլող աղջկան մը սա խօսքը.

—Այս պարահանդէսին էին գեղեցիկն էի։ Կապոյտ պարեգօտս էի հագած։

Ուրիշներուն գեղեցկութիւնը հաղուստին մէջէն տեսնելու մասին կնոջ տրամադրութիւնը բնական հետեւանք մը ունի, ամեն կին որ չի գիտեր կամ չի կրնար հագուիլ՝ գոյութիւն չունի՝ դատաւոր կնոջ մը համար։ Այն աքանչելագեղ ազգիկները որք նը-կարչիներուն իբրեւ օրինակ կը ծառայեն, պերճազգեաց կիներուն նայուածքին իսկ չեն արժանանար։ Օրինակ ծառայող այս աղջիկը այն ատեն արժէք պիտի ունենայ երբ արգուզարդի համար կործանէ իր սիրահարները։ Այդ օրը պիտի ճանչնան աղջկան գեղեցկութիւնը իրենց ամուսիններուն առջեւ որք թերեւս հազար պատճառներ ունին իրենց կարծիքին ըլլալու։

Եւ այս բանին մէջն է կիներուն արդարացումը։ Իրենց հանդերձանքին հազարաւ մէկ փուճումուճ մասերը իրենց համար զրօսանք մը, պճնուելու սովորութիւն մը չեն միայն, այլ իրենց գեղեցկութիւնը, հետեւապէս իրենց գոյութեան պատճառն է որ կ'երեւակայեն գնել գերձակուհիին։ Եւ ասոր համար է նաև որ շատ դառն կուգայ իրենց՝ գերձակուհիի երկարաձիգ հաշիւներ ունենալէ հրաժարիլ։ Այն օրը որ սենեկապառուհիին ձեռքովը հագուին՝ ցաւագին անկում մը կրած կ'ըլլան։

Մնաց որ անոնք կը փայտին թէ լաւագոյն կերպով կը ճանչնան առնական սիրտին ծալքերը։ Արդարեւ մենք էրիկ մարդիկս, ի զոր չենք ուզեր կարեւորութիւն տալ արդուզարդին՝ իբրեւ անհրաժեշտ օժանդակ գեղեցկութեան, ոչ նուազ ճշմարիտ է թէ այն օրն ուր կինը դադրի պըճնուելէ, ա՛լ հաճելի չի դառնար մեզ։ Վասն զի մենք բնութեամբ նուազ եթերական ենք, մինչ ընդհակառակն կինը՝ իր տարփային խռէանն աւելի բարձրացուցնելով՝ կը սիրահարուի ատենաթօսի մը, գիտունի մը իսկ որ փոդկապն հանդուցեալ անգամ չի գիտեր։

Ի՞նչ կ'ըսեմ։ Վաթսունամեաներ իսկ յիմարաբար սիրուած են։ եթէ կը տարակուսիք, կարդացէք Սէնդ-Պէօվի Երկոյթքիներուն մէջ հեռաքրքրաշարժ յօդուած մը Շանթոպրիանի տարփուհիներուն վրայ և սրտաշարժ թղթակցութեան մը վրայ որ փոխանակուած է Միքեվիցի ու մանկամարդ աղջկան մը միջեւ որ սիրահարուած էր այս ծերացած բանաստեղծին հետ։ Մինչ, գոնէ որչափ որ գիտեմ, ժօռժ Սանի պէս հանճարաւոր կին մը չատ տարփվառ նամակներ ընդունած ըլլալու չէ այն օրն ուր իր սեւ մազերը՝ տատրակի փետուրներու ցոլքերն առին։

ԱԼՔՈՂԱՑԵԱԼ ՏՂԱՔ

Որովհետեւ ալքոլականութեան հարցը օրուան խնդիր կը մնայ միշտ, տղոց մասին ունեցած ազդեցութիւնը չահեկան է։ Երբ սաեմ ժառանգական է, այսինքն երբ ենթական իր բոլոր հիւանդներովը վարակուած է, մեծ դարման մը անկարելի է ընել։ Խիստ չատ անգամ ալքոլացեալ տղան կա՛մ ոսկրաթեք է կամ ապուշ։ բայց կը պատահի որ տղան ալքոլանայ ծնողաց յանցանքովը, ողբ չես գիտեր ինչ անմիտ հաճոյք մը կը գտան այն խեղճ վրոքը էակները գինովցնելով։

—Եթէ գիտնաք թէ պզտիկը որքան զուարթ ու զոհ է երբ խմէ։ Եւ, իրա՛ւ, այնքան զուարճալի բան է որ ամեն մարդ կը խնդայ։

Անմիտները միայն կրնան գնահատել այս տեսակ զուարճութիւններ, վասն զի ալքոլականութիւնը միշտ չի խնդացուներ։ Զուարթութեան տագնապներուն կը յաջորդեն ջղային տագնապները, մտային մոլորումները, ամենէն վայրի բնազդներուն զարթնումը։

Բժիշկ մը, Գ. Մատէն, իր հիւանդանոցին մէջ ութսունեայ տղայ մը ունեցեր է որ մեռեր է զարհուրելի ջղազգուութեանց մէջ։ Ալքոլացեալ մոր մը զաւակն էր, որ երկու տարիէ ի վեր օղի կը խմցուներ խեղճ տղուն։

Շատերու մէջ ալքոլը կայլայլէ բարոյական զգացողութիւնը և ճշմարիտ հրեշներ առաջ կը բերէ։ Վեց կամ եօթ տարեկան ալքոլացած տղայ մը ուրիշ հաճոյք չուներ եթէ ոչ կենդանիները չարչարել անանկ սարսափելի միջոցներով որ անհնար է գաղափար կազմել։ Հարկ եղաւ այս պզտիկ չարաճճին մասնաւոր տեղ մը փակել՝ իր մոլութենէն բուժելու համար։

Ալքոլի թեղգումները՝ վատթար ձգտումներու հետ միացած էին այս պարագային մէջ։ Բայց ալքոլականութիւնը՝ առանց հասնելու այս բուռն աստիճանին՝ սարսափելի կերպարանափոխութեանց կենթարկէ տղաքները։ Ֆիզիքական հիւանդութիւնները, անարիւնութիւնը, վատուժութիւնը վերահաս են մատաղ արբեցողներու համար։ Ակիզ զատ, խմցականութիւնը կը տկարանայ, փափուկ զգացումները կանհետանան, բարոյական գիտակցութիւնները մէկէն ի մէկ կը ջնջուին։

Երբեմն հիւանդութիւնն այնքան արագ կը քալէ որ անմիջապէս կը յանգի դողդոջական ցնորքի։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (3)

ԺԻԻԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ

ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Սակայն կառքը պարտէզ մտած էր։ Տոքթորը Պաթիսդին յանձնած էր սանձերն ու խարազանը։ Կի գետին ցատքած էր և կնքահայրը կը պատրաստուէր վար իջնել։

Պառոնուհին զանդակը զարկաւ և ըսաւ ներկայացող ծառային.

—Վարի սրահը մտցուր սա պարոնները։ Վար պիտի իջնենք։

—Այո, տիկին պառոնուհի։

Եւ Մերիան պառոնուհին ուղղուեցաւ դէպ իր սենեակը մինչ աղջիկն ալ իր սենեակը կ'երթար, այս անակնկալ այցելութենէն քիչ մը հետաքրքրուած։

Մերիան պառոնուհին յիսունն անցուցած էր. ինչպէս տոքթորն ըսած էր իր սանին, անիկա այրի մնալով Մերիան զնուազպատէն, որ սպանուած էր Իտալիայ մէջ, այն ատենէն ի վեր առանձին և տխուր ապրած էր, իր բոլոր ժամանակը ու խնամքն յատկացնելով աղջիկը մեծցնելու, որուն դաստիարակութիւնն ինք ստանձնած էր։ Վայելչաձեւ կին մըն էր որ շատ գեղեցիկ ըլլալու էր, և մազերը տարիքէն առաջ ճերմկցած էին։ Շատ անգամ հիւանդ էր, և ամուսնին մահէն ի վեր սուգէն չէր ելած։

Աղջիկն ու ինք երբէք չէին բաժնուեր իրարմէ։ Դարաստանը միայն կ'ելլէին ու ոչ ոք կը տեսնէին. իրենց հարստութիւնը որ չնչին բան էր, թոյլ չէր տար որ ընդունելութիւններ կատարէին, և արդէն բնաւ չէին ուզեր իրենց ներքին կեանքը ծանօթացունել անտարբերներու ընտանութեանցը։

Բօլին տասնըվեց տարու էր... Շատ գեղեցկացած էր, բայց չնչմարելու երեւոյթ ունէր... Պարզ էր, առանց պէրանքի, և իր մայրը, անոր մէջ խեղդելու համար հպարտութեան և յաւակնութեան ամեն սերմ, իր մայրը միշտ կը կրկնէր թէ՝ թէ չատ սովորական աղջիկ մըն է։

—Քու տարիքիդ մէջ ես աւելի աղուոր էի, կ'ըսէր անոր, և գեղեցկութիւն մը չէի նկատուեր։

Եւ երբ Բօլին աչքերը մօրը վրայ կը վերցուներ, զոր բոլոր կիներէն գեղեցիկ կը գտնէր, համոզուած էր որ անիկա սուտ չէր խօսեր։

—Իրաւ է, կ'ըսէր, չատ գեղեցիկ եղած ըլլալու էք։

Ու տգեղ կը կարծէր ինքզինք, կամ գէթ աննշան, մինչ ընդհակառակն աշխարհի ամենէն գեղեցիկ աչքերն, ամենէն ժպտուն, ամենէն հրապուրիչ, ամենէն լուսաւոր գլուխն ունէր, գեղուհիի քաղուածք ու արձանի իրան։

Բօլին՝ իգական ճշմարիտ հրաշալիք մըն էր, և զարմանալի չէր որ Կի աքանչանար միայն պատուհանին ապակիներուն ետեւէն նչմարելով այդ չորսդարձակ դէմքը այնքան թարմագեղ, այնքան մաքուր ձուաձեւով, այնքան մեծաշող աչքերով լուսաւորուած։

Սակայն, ինչպէս ըսինք, երիտասարդը կառքէն իջնելով կը ապասէր որ կնքահայրն ալ իջնէ, որ դղեակին վերնադաթակը կ'ուղղուէր ձեռքերը ձեռնոցներուն մէջ խոթել փորձելով միանդամայն։ Կի անոր կը հետեւէր ձեռնոցաւոր, կարմ ու պատրաստ, ամբողջ մարմնոյն վրայ սարսուռով մը որուն դէմ չէր կրնար պաշտպանել ինքզինքը։ Կը դողար որ չէր տեսներ զայն։ Կը դողար որ յուսախաբ կ'ըլլայ տեսնելով զայն, իր երազածէն նուազ գեղեցիկ կը գտնայ և մէկէնմէկ կը վերջանայ այն վէպը զոր իր սիրտը սկսած էր շինել։

Տոքթորն ու Կի տակաւին դուռը չհասած, աղախինը բացած էր զայն։

—Ա՜հ, դո՞ւք էք, տոքթոր, ըսաւ մը-տերմական շեշտով։

—Ես եմ, պատասխանեց Գ. Պեռլօ... Տիկիններն հո՞ն են։

—Այո, տոքթոր։

—Հարցուցէք թէ կրնա՞ն ընդունիլ զիս և սանս, զոր կը փափագիմ իրենց ներկայացուցնել։

Ադախինը երիտասարդին նայեցաւ, որ զգաց թէ կը շիկնի. յետոյ միտքէն ըսաւ.

—Վա՛յ, վա՛յ։

Բժիշկին դարձաւ.

—Տիկինները տեսան ձեր գալը... ըսաւ։ Մտէք, վար պիտի իջնեն։

Եւ երկու այցելուները սրահ մտցուց։

Այդ խուց ժամանակին չատ պերճօրէն կահուած ըլլալու էր, վասնզի մասնորմերը զարդարուած էին սիրուն քանդակներով, որոց պատկերներն ու ոսկեզօծումները քիչ մը գունատած էին։ Կահ կարասին, որ խնամով մաքրուած էր և սրուն դրուած նետած էին, առնուազն հարիւր տարուան կար։

Ադախինն երկու աթոռ տուաւ։

—Նստեցէք, ըսաւ։

Բայց տոքթորը ոտքի կեցաւ, և Կի ա-նոր հետեւեցաւ, յուզումը ծածկելու համար պատերէն կախուած պատկերները, քանդակները, պիղծները դիտելու զբաղելով... Պատուոյ տեղը դիմապակի փառաւոր պատկեր մը կար պաշտօնական համազգեստով, կուրծքը խաչերով ու պատուանշաններով ծածկուած։

—Մերիան պառոնին պատկերն է, ըսաւ տոքթորը։

Իր հա՛յրը։

Երիտասարդը աւելի ուշադրութեամբ նայեցաւ պատկերին։ Գնդապետը չքեղ էր և երեւակայեց որ աղջիկը բան մը ունէր անկից։

Իր դիտողութիւնը կնքահօրը պիտի հաղորդէր, երբ սրահին դուռը բացուեցաւ, ու պառոնուհին ներեցաւ, ետեւէն ունենալով աղջիկը...

Կի քիչ մնաց որ աքանչացման ճիչ մը արձակէր։ Հեռուէն տեսած էր մանկամարդ աղջիկը, ապակիի մը մէջէ, և սիրահարուած էր անոր, բայց օրիորդ տը Մերիան իր երեւակայածէն հարիւր անգամ աւելի գեղեցիկ էր, այն տպաւորութեան հանմեմատ զոր զգացեր էր հագիւ ընդնդրմարելով անոր դէմքը։ Շատ պարզ հագուած էր, այլ կատարեալ ճաշակով։ Աչքերը շարքակ էին, և իր մեր ճաշակն վրայ բաց չգանակագոյն մազերը չոգիանման՝ անհուն շնորհով ու թեթեւութեամբ պակ մը կը ձեւացնէին։ Այտերուն միսը ակնախտիպ էր։ Իսկ իրանը, ուղիղ, կանգնագեղ, հաստակուռ, յոյժ ակներեւ կլորութիւններով, կրնար փորձել սուրբ մը, խանդավառել արուեստագէտ մը։ Կի հիացած էր։

Տոքթորը, այս կիները տեսնելով, եւոն դարձած ու աչխուժով խոնարհած էր և Կի մեքենաբար անոր հետեւած էր, աչքերը Բօլին տը Մերիանի վրայ միշտ յառած որմէ չէր կրնար բաժնել զանոնք։

Գ. Պեռլօ ներկայացուց զայն... Իր սանը, իր լաւագոյն բարեկամներէ մէկուն զաւակը։ Շատ պզտիկ որք մնացած... Պարոյտի զարդուցէն եկած լաւագոյն նիւերով. ի Սենեկալ առաջին արշաւէ մը եռք հիմակ արձակուրդ ստացած... քանիներեք տարու։

Մինչ տոքթորն այսպէս կը թուէր այցելուին յատկութիւնները, օրիորդ տը Մերիան զանիկա կը դիտէր... գեղեցիկ տղայ կը գտնէր զայն, կերպարանքը վայելուչ, ակնարկը քիչ մը երազուն, գոյնը դեռ չատ ժգոյն։ Շնորհագեղ ժպիտ մը ուղղեց անոր, երբ երիտասարդը թոթովուն, երկչոտ և կարմիր, փորձեց քանի մը մեծարանքներ ընել անոր, և այս ժպիտը աւելի լուսաւոր և աւելի անուշ երեւցաւ Կի քան դպտտի բացատ մը։

Այցելութիւնը կարճ տեւեց։ Տոքթորը չէր ուզեր տաղտկացնել այդ կիները, որք սակայն կրաւիրեցին որ նորէն դան ինքն ու իր սանը, և այս վերջինը դուրս ելաւ դժակէն սիրտը խնդալից, այնքան բուռն խնդիով մը, այնքան սաստիկ, մինչեւ այն ատեն զգացածներէն այնքան գերիվեր, որ չէր հաւատար թէ սանկ ուրախութիւն մը գոյութիւն ունենայ երկրիս վրայ։

Երբ հեռացաւ դաշտին մէջ, իր կնքահօր հետ առանձին, վասնզի ծառան վար իջած էր հետիոտն ելլելու բլուրէ մը որ չատ ցից էր, չկրնալով զսպել ինքզինքը սա աղաղակն արձակեց.

—Ո՛վ կնքահայրս, ո՞րչափ կը սիրեմ զայն։

—Ո՞վ, օրիորդ տը Մերիա՞ն։

—Այո։

—Հագիւ մէկ անգամ տեսար, չես ճանչնար զինքը։

—Հա՞րկ է մէկ անգամէն աւելի տեսնել, ճանչնալ զինքը որքան ես ճանչցայ սիրելու համար։ Մինթէ իր բոլոր հոգին պարզուած չէ՞ր իր դէմքին վրայ... Որքան բարի, անուշ, և սիրալիր է արդեօք...

Տոքթորը քրջջեց.

—Մի՛ վստահիր։ Կնոջ մը դէմքէն աւելի խարող բան չիկայ։

—Անիկա չի կրնար խաբել։ Կերդնումի։ Որքան երջանիկ պիտի ըլլայ այն մարդը որ կարենայ անոր հետ անցուցնել կեանքը։

—Քնգի կ'ինայ, ըսաւ Գ. Պեռլօ չարամտօրէն ժպտելով, այդ ընտրեալն ըլլալ...

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12/24 ՅՈՒՆԻՍ 1895

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՏՍ. ԳՆԴԱՊՈՂ ԱՆԴԼԻՈՅ ՄԷՋ

Կ. Պոլսոյ Գործակալութիւնը շաբաթ օրն հետեւեալ հեռագիրն հրատարակեց.

ԼՈՆՏՈՆ, 21 Յունիս. — Երեսփ. Ժողովն 125 ի դէմ 132 քուէով ընդունեց (պահպանողական) Պ. Պրոտրիքի այն առաջարկն որով պատերազմական նախարարին տարեթոշակէն 100 ոսկի կը զեղչուի, ի նշան դժգոհութեան պահեստի զրաց և ռազմամթերայ անբաւականութեան համար։ (Այս աննպատ քուէին վրայ) նախարարութիւնն անմիջապէս դումարեցաւ։ Ընդհանուր կարծիքն է թէ խորհրդարանական նստաշրջանը պիտի փակուի անմիջապէս, և Երեսփոխանութիւնը պիտի լուծուի։»

Այս յանկարծակի դէպքէ կը հասկցուի թէ Տէյլ Նիւզի դուշակութիւնը ճիշդ չէր։ Եթէ նախարարութեան մեռ, Երեսփոխանութեան լուծումը կը յետաձգուէր մինչեւ գալ տարուան. բայց դժբախտաբար դէպքերն իրմէ աւելի զօրեղ կը բլրդին, ու կը փութացուի ընտրողներուն դիմելու պէտքը։

* * *

Շաբաթ իրիկուան սուրհանդակաւ առնուած թոյլ աւելի եւս ծանրակշիռ լուր մը կը պարունակէր։ Պ. Կլատսթոն գործէ քաշուելէն ի վեր ներկայ չէ Երեսփոխանական ժողովոյ նիստերուն, բայց իւր քուէն միշտ նախարարութեան կողմն է, այնպիսի կարգադրութեամբ մը որուն համեմատ ընդդիմադիր ուսակցութենէն իրեն պէս ծերուկ մը, Պ. Վիլիըրս, բացակայ կը մնայ իրեն հետ մէկտեղ, և երկուց կուսակցութենց կողմէ այսպէս մէկ մէկ քուէ պակասելով, նախարարութեան դիրքին վրայ տարբերութիւն չբերեր Պ. Կլատսթոնի բացակայութիւնն։ Արդ, Պ. Կլատսթոն զեկոյց մը ղրկեր է կառավարական կուսակցութեան խորհրդարանական վարիչներուն («խարագաններուն») թէ այս պայմանագրութեան վերջ կուտայ ինքն իւր ժամն, այսինքն՝ յետ այսօրվոյ իւր քուէն ի նպաստ կառավարութեան չի տար, «որովհետեւ Կալլէսի մէջ անկիրքան Եկեղեցին պետական Եկեղեցի ըլլալէ դադրեցնող նախարարական ծրագրոյն վրայ իր կարծեաց ազատութիւնը կ'ուզէ պահել։ Բայց որովհետեւ Պ. Կլատսթոն իւր քուէն կը զլանայ նախարարութեան, կենթադրուի թէ այս զեկոյցն ընելով իւր բուն նպատակն է արքի նախաբարութեան ընդհանուր ընթացքին վրայ իւր տհաճութիւնն յայտնել։

* * *

Թոյլ այս զեկուցման վրայ խօսելով, կ'ըսէ. «Քանի ամիսէ ի վեր հարուած հարուածի վրայ եկաւ Լորտ Ռոզպէրիի վարչութեան, բայց ոչ մի կրնայ բաղդատուիլ այն հարուածին հետ զոր կը կ'ընդունի նոյն ինքն Պ. Կլատսթոնի կողմէ՝ այսպիսի տագնապալի պահու մը։ Կառավարութիւնը քուէ մը կը կորսնցէ այնպիսի ժամանակ մը երբ իրմէ յոյժ տարբացած մեծամասնութիւնն այսպիսի կուսակալ մը չէր կարող տակալ։ բայց ապէտն աւելի ծանրակշիռ է քան մէկ քուէի կորուստն։ Երբ Պ. Կլատսթոն իւր քուէն կը զլանայ, ըսել է թէ իւր բարոյական աջակցութիւնը կը զլանայ Լորտ Ռոզպէրիի վարչութեան։ Այսպիսի ծանուցման մը ազդեցութիւնը շուտով պիտի զգացուի։ զի նախաբարութիւնը տակաւին մեծ ոյժ կը վայելէր Պ. Կլատսթոնի անունն իւր կողմն ունենալուն համար։ Պ. Կլատսթոնի անուան շնորհով նախարարական կուսակցութեան այլ և այլ հատուածք միացեալ կը մնային Լորտ Ռոզպէրիի վարչութեան ներքեւ։ Հիմակ այսպիսի անուան մը կորուստը քանի մը քուէներու կորուստէն շատ աւելի ծանր բան մը կը նշանակէ նախարարութեան համար։ Իռլանտայի ծրագրին Լորտերու Ժողովն մերժումէն ետքը Պ. Կլատսթոն կ'ուզէր անմիջապէս լուծել Երեսփոխանութիւնն և ընտրողներուն կոչում ընել Լորտերու Ժողովոյն ընթացքին դէմ, մինչեւ թէ նախ և առաջ իռլանտական խնդիրը պէտք է տնօրինել որպէս զի ուրիշ ներքին խնդիրներ ձեռք առնելու միջոց ըլլայ։ Բայց այն ատեն իւր պաշտօնակիցք իրեն համաձայն չդտնուեցան, ի բաց առեալ Թերեւս Պ. Ճոն Մորլի։ Իռլանտայի նախարարն, և Պ. Կլատսթոն այլ եւս գործի չվառնուեցաւ, մինչեւ որ բոլորովին քաշուեցաւ նախարարութենէ։ Իւր հրաժարումէն ի վեր ցաւօք կը տեսնէր որ իւր սիրական ծրագիր հետզհետէ կը մոռցուէր, այնպէս որ մասնակի ընտրութեանց մէջ նախարարական ընտրելիք որոշակի կ'ըսէին թէ իրենք այլ եւս չեն մտածեր իռլանտական ծրագրին վրայ։ Այս բանիս համար գժգոհ էր Պ. Կլատսթոն, և իւր դժգոհութիւնն աւելցուցին Լորտ Ռոզպէրիի վարչութեան թէ ներքին և թէ արտաքին քաղաքականութեան պարագայք, օրինակի համար Կալլէսի անկիրքան եկեղեցւոյն ինդիրն, ոգեւոյ ըմբռնելիներու վճռման վերաբերեալ ծրագիրն, Ուկանտայի (Կեդրոնական Ամերիկէ) երկաթուղւոյ ծրագրին անգլ. կառավարութեան կողմէ ընդունելութիւնն, եւն., եւն.։» Թոյլ կ'եզրակացնէ թէ նախարարութիւնն այսպիսի ծանր կորուստ մը կրելէն ետքն ալ ժամանակ պէտք չէ անցուցնէ Երեսփ. ժողովը լուծելու և ընտրողաց դատաստանին յանձնելու ինքզինքը։

ԱՆԳԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ.— Թէ ո՞ր Բանա նոխարարական ռեֆորմանուինն.— Ինվերնէս Շայրի ընտրութենէն ետքը, Երեսփ. Ժողովոյ մէջ կուսակցութենց յարաբերական գիրքն հետեւեալն էր.

Կլատսթոնեանք	267
Հակափառնէլեանք	72
Նախարարականք	339
Պահպանողականք	272
Միութենականք	49
Փառնէլեանք	9
Ընդդիմադիրք	330
Ատենապետ Ժողովոյ	1
Համագումար երեսփոխանաց	670
Նախարարական մեծամասնութիւն	9

Բայց ինչպէս վերեւ տեսանք, Պ. Կլատսթոն գաղրած է չեզոքացնելէ միութենական—ազատական Պ. Վիլիըրսի քուէն, որով մեծամասնութենէն քուէ մ'ալ կը պակսի ու կ'իջնէ 8ի։ Այսչափով ալ գործ կրնայ տեսնուիլ մեծ ճարտարութեամբ և աչալրջութեամբ, բայց ինչպէս Պ. Կլատսթոնի կողմէ եկած ծանրակշիռ զեկոյցէն ալ կ'երեւի, նոյն իսկ նախարարականք իրենց մէջ համամիտ չեն երեւիր կարգ մը գործերու վրայ։

ՓՐՈՄՈՒԼ.— Լորտ Ռոզպէրիի նախարարութիւնն Երեսփ. Ժողովէն 500 ոսկիի վարկ մը խնդրեց, Խորհրդարանի պատասխան մէջ արձան մը կառուցանելու համար Փրոմուէլի, երկրագործ առաջնորդ անգլիական Հանրապետութեան ազգու. Նախագահին, որ Անգլիոյ քաղաքական, նաւային և առեւտրական զօրութիւնը մեծապէսբարձրացուցած էր և Մեծին Բրիտանիոյ անունը պատկառելի ըրած էր օտար Պետութեանց առջեւ։ Բայց որովհետեւ Փրոմուէլ Իռլանտա մնած և Իռլանտական շարժումները վերջին ծայր խստութեամբ զսպած էր, Իռլանտացիք դէմ դրին, Պահպանողականները նմանապէս դէմ դրին, իրենցմէ ոմանք նկատելով թէ Փրոմուէլ ոտքի տակ առած էր կարգ մը պահպանողական սկզբունքներ և ուրիշներ պարզապէս գժուարութիւն մը յարուցանելու համար նախարարութեան։ Այս հանդերձ, Ա. անգամուն վրայ մեծամասնութեամբ մը քուէարկեցաւ նախաբարական առաջարկը։ Բայց յաջորդ անգամուն, երբ քուէն վերջնական պիտի դառնար, Իռլանտացիք և Պահպանողականք այնքան գժուարութիւն յարուցին, որ նախարարութիւնն հարկ դատեց զիջում ընել և հրաժարեցաւ Փրոմուէլի անուան այնպիսի մեծարանք մ'ընծայելու խորհուրդէն։

ՔԻԼԻ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐը

ՀՈՂԴԷՆԱԻ, 21 Յունիս.— Այսօր տեղի ունեցաւ զետեղումն վերջին քարին նորաբաց Ջրանցին և ընդ նմին հիմնարկէքն Վիլհէլմ Ա. Կայսեր արձանին։ Կայսրը, Կայսրուհին, Կայսերազուսք, իշխանազունք և Տէրութեան աւագանին ներկայ էին այս արարողութեան, որ շատ հանդիսաւոր եղաւ։ Վարչապետ իշխանը կարգաց Կայսեր կողմէ խմբագրուած յիշատակարանն, որ Ջրանցին վերջին քարին մէջ կը պարփակուի, յաւերժացնելու համար Ջրանցին շինութեան յիշատակը։ Կայսրը կ'ըսէ այս արձանագրութեամբ թէ «Ջրանցին շինութիւնը Գերմանաց կորովոյն և գործունէութեան պերճախօս մէկ ապացոյցն է, և շնորհիւ Աստուծոյ, ի զլուխ հանուած է Կայսրութեան ամէն անգամց համակիր գործակցութեամբ, իրրև խաղաղութեան գործ մը, ազգային զարգացման նպաստելու համար. թէ այս Ջրանցս ո՛չ միայն գերմանական հայրենեաց այլ և ամէն ազգաց օգտակար պիտի ըլլայ, և թէ ամենքս ալ կը մաղթենք որ Ջրանցն յապագային ծառայէ միայն խաղաղութեան բարիներուն»։ Կայսրը շաղախ նետեց քարին վրայ։ Որմնադիրը կավարիչը գետեղէն և ոբը Թայսդոգի ատենադիրը Կայսեր մատոյց արծաթեայ մուրճը։ Կայսրն ինքը տուաւ մուրճի առաջին հարուածն, յետոյ միւս վեհապետք և աւագանին, մինչ նուագարանք ազգային երգը կը հնչեցնէին։ (Ոպլոյն +էլ՝ յաղթո-ՐԷՅՄՔ Պասխաղրէդ երգն և ո՛չ թէ Ռէնէի Պահպէն, որ Ֆրանսացիներուն կընար դպչիլ)։ և թնդանօթք կը գոչային միաձայնս։ Կայսրն իւր մուրճի երրեակ հարուածը տուած պահուն ըսաւ. «Ի յիշատակ Մեծն Վիլհէլմ Կայսեր, կը մկրտեմ Ջրանցս Կայսր Վիլհէլմ Ջրանց անուամբ, յանուն Սրբոյ Երրորդութեան, ի պատիւ Վիլհէլմ Կայսեր, ի փրկութիւն Գերմանիոյ և ի բարութիւն ազգաց և ազանց»։

ՄԵԾՆ ՆԱԻԱՀԱՆԳԻՍՆ Ի ԳԻԼ.

Այս արարողութենէ ետքը, կէս օրն երեք ժամ անցած, չքեղ օգով մը, Քիլի նաւահանգստին մէջ տեղի ունեցաւ մեծ նաւահանգէստն, որուն իբր 150 նաւեր մասնակցեցան։ Հէրնչուլլըրն զբօսանաւուն մէջ էին կայսրն և այլ գերման վեհապետք, իշխանք և ազատանն Կայսրութեան, իսկ Կրէլ լլարեր մարտանաւուն մէջ էին դեսպանք, օտար պատգամաւորք, նախարարք, զօրապետք, եւն։ Կայսրը գնացեալ ազգայ նաւերը պտտեցաւ։ Երեկոյին մեծ հոյակերտի, յորում Կայսրն յիշեցուց՝ «Հիւսիսային ծովը Պալտիկ ծովուն հետ միացնելու համար դարերէ ի վեր եղած փորձերը, բայց գերմանական վերահաստատեալ Կայսրութեան վիճակած էր ի գլուխ հանել դայն։ Ռայխդագը սիրով ալակցեցաւ Մեծ Վիլհէլմ Կայսեր, այս գործին մէջ, յորում ի կիր առնուեցաւ ինչ որ կը թեւադրեն գիտութիւնն, աշխատասիրութիւնն և գործաւորաց հաւար մարդասիրական հոգածութիւնը։ Տէրութեանց մասնակցութիւնն այս հանդէսին ապացոյց է թէ մեր խաղաղասէր ճիգեր կը գնահատուին։ Բաժակս կը պարպեմ ի պատիւ բարեկամ վեհապետաց և Տէրութեանց։ Հուրրա՛»։

ՖԻԼԻ ՆԱՒԱՅԻՆ ՅՈՑՑԻՆ մասնակցող օտար նաւատորմերուն մէջ ամենէն փայլուն բեւոյթն ունեցաւ անգլ. նաւախումբն, որ տասն և մէկ մարտանաւերէ բաղկացած էր—մէկ արքունի զբօսանաւ, չորս հատ առաջին կարգի նոր զրահաւոր, երեք հատ առաջին կարգի զրահապատ շրջուն մարտանաւ, երկու հատ թորփիլհալած ամբողջ պողպատեայ և նաւարանի զբօսանաւ մը։

Կարեւորութեան կարգաւ անմիջապէս ետքը կուգար իտալական նաւատորմը, բաղկացեալ ինն մարտանաւերէ, որոց մին արքունի զբօսանաւ, չորս հատ առաջին կարգի նոր զրահաւոր, երկու հատ զրահապատ շրջուն մարտանաւ և երկուքը թորփիլհալած։

Այնուհետեւ, թիւի կողմէ առաւելութիւնի ունէր գանիականը, բաղկացեալ վեց մարտանաւերէ, որոց չորս հատը թորփիլանաւ։

Աւստրիա չորս նաւ ունէր, որոց մին թորփիլհալած, և երեքը շրջուն զրահաւոր։

Ցիրանա և Ռուսիա մի և նոյն ձեւով կազմած էին իրենց նաւախումբերը, երեքական մարտանաւերէ բաղկացեալ։

Շուէտ ունէր երկու զրահաւոր և մէկ թնդանօթակիր, իսկ Նորվեկիա՝ երկու թնդանօթակիր։

Միացեալ Նահանգները չորս նաւ ունէին, ամենքն ալ շրջուն մարտանաւի ձեւով։

Բոլոր նաւատորմիրուն մէջ, գերմանականն ալ ի միասին առնելով, ամենէն խոշոր զրահաւորներն (ամենէն աւելի թոնոյի տարողութիւն ունեցողներն) անգլ. չորս մեծ զրահաւորներն էին, իւրաքանչիւրը 14,150 թոնս, և 713 ական մարդով։ Անմիջապէս ետքը կուգար իտալական զրահաւորներէն մին, Սարդինիա, 13,860 թոնս, 673 հոգի։

ԳԵՐՄԱՆԻ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ.—

Ֆրանսական Լեռլի մը կը գրէ.—«Պէտք է խոստովանիք թէ Գերմանիք յոյժ բարեկամական և շատ բաղաքավար ընդունելութիւն ըրին Ֆրանսական մարտանաւերու։ Գերմանք անոնց գալուստն ողջունեցին Մարէյեն հնչեցնելով, և փափկանկատ զգուշութեամբ մը, Վիլհէլմ Կայսրն արգիլեց Ռէն գետէ վրայ պահուն գերմանական ազգային երգը՝ Ֆրանսայիներուն գերմանական ջղերու մէջ գոնուելու բոլանդակ տեւողութեան միջոցին։»

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Թոյլ դիտել կուտայ որ Լէպէտ Ջրն իւր ձեռքէն եկած մեծագոյն պատիւն ըրաւ Պ. Ֆելիքս Ֆոռ՝ Սրբոյն Անդրէասայ պատուանշանն անոր ղրկելով, բայց ոչ ինք, ոչ իւր դեսպան Պառոն Մորէնհայմ պատուանշանն յանձնելուն առթիւ՝ Նիշանիանին բառը չգործածեցին, մինչ Ֆրանսական խորհրդարանի վերջին վիճաբանութենց մէջ թէ Պ. Ռիպօ և թէ Պ. Հանոթօ այս բառով որակած էին Ֆրանսայի այժմեան յարաբերութիւնն ընդ Ռուսիոյ։

ԱՐԿԱՆՄԸ Ի ՔԻԼ.—Ամերիկեան Քոլոմպիա զրահաւորին մէջ որ Քիլ կը գտնուի՝ կաթսայի պայթում տեղի ունեցաւ նախընթաց օր, և չորս նաւագք ծանրապէս վիրաւորեցան։

ՌՈՒՍԻԱՅԻՆՆԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Պ. Հոդինկէ, համանուն զրամասն պետն, և նախագահ Փարիզի սեղանաւորաց խմբակին, Պ. Ռընէ Պրիս, ի դիմաց Բրէտի Լիմիթէի և Պանք տը Փարիզի կողմէ Պ. Ռիման անցեալ երեքշաբթի Փեդերպուրգ ժամանեցին, ռուսերէնական փոխառութեան վերջնական պայմանագիրը կնքելու։ Թէեւ պայմանագիրն եկմտական նախարարին հետ պիտի կնքեն, բայց ի ներկայութեան նոյն ինքն Զարին, որով աւելի հանդիսաւոր վաւերացում մը պիտի տրուի գործին։ Փոխառութեան յաջողումն ստոյգ է, կը հեռագրէ Պ. տը Պլովից։ Բայց զարմանալի է որ, հակառակ Ռուսիոյ ակնկալութեան, ռուսական 4 % փոխառութեան արժեթղթերէն շատեր 102 ֆր.է աւելի արժող իրենց թուղթը կը ծախեն՝ ռուսերէնական նոր փոխառութեան առժամանակեայ վկայագրերը գնելու, թէեւ 100 ին 98 ½ ի հանուելով, մեծ պարգեւ մը չի խոստանար։ Ծախողներն այս նոր փոխառութեան համար կը խորհին թէ ո՛չ միայն Ռուսիոյ այլ եւ Զինաստանի եւրաշաւորութեան ներքեւ կը գտնուի, որով աւելի ապահով է։

ԷՖԻՍԸՆԻ ՆՈՐ ԳԻՒՂԸ

Նիւ Եորք, 20 յունիս.— Կ'ըսուի թէ հռչակաւոր էֆիսըն նոր ըմպելի մը հնարեր է զոր խմողները կարողութիւն կը ստանան իրենց զրացիներուն (կամ իրենց մօտը գտնուողներուն) միտքն անցածը գուշակելու։ (Բոռէսպոնդոնս Օֆխանդրալ)

Թէեւ էֆիսըն անհաւատալի բաներ ըրած է, բայց այս լուր չափէն աւելի կը թուի մեզ։

ՆԻԿՈԼԱՍ կայսեր թագադրութեան հանդէսն առաջիկայ տարւոյ մայիսն առաջ տեղի պիտի չունենայ, կ'ըսէ Փեդերպուրկէ առ Տէյլ ուղղեալ հեռագիր մը։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՔ.— Նոր փորձ մը կ'ըլլայ Համալսարանական կրթութիւնն ապակեդրոնացնելու Ֆրանսայի մէջ։ Կրթական նախարար Պ. Բօէնքառէ օրինագիծ մը պատրաստեց որով գաւառային Ակադեմիաներուն կուտայ Համալսարանի տիտղոսն և դիրքն, իւր առանձին եկամուտներով, թէպէտ Տէրութիւնը պիտի շարունակէ տուրքերն առնուլ համալսարանական քննութիւններու և ատիճաններու համար։ Այս ապակեդրոնացման նպատակն է ուսանողներու Փարիզի մէջ խճողելուն դարման տանիլ։

ՄԱՐԻԷՆՊԵՐԿԻ յիմարանոցը Ֆէէռնելուն ձեռքէն առնուեցաւ և գերմանական կառավարութեան ուղղակի տնօրէնութեան ենթարկեցաւ, հոն գործուած զեղծումներուն պատճառաւ։ Տնօրէնն ալ, որդ յանցապարտութիւնն ապացուցուած է, ձերբակալեցաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏՍ. ԳՆԴԱՊՈՂ ԱՆԴԼԻՈՅ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Յունիս. — Նախարարաց խորհուրդը գումարուելով, կացութեան վրայ խորհրդակցեցաւ։ Ո-էրդ-Ֆինդրէյ կարդաց՝ ի ըսէ թէ այս գումարման մէջ որոշուեր է ամբողջ նախարարութեան հրաժարականը։ (Տե՛ս պատճառներն այս աւուր Քաղաքականներուն մէջ։ Մ. Խ։)

ՓԱՐԻԶ, 21.— Զինական 400 միլիոն ֆր.ի փոխառութիւնը նորէն դժուարութեանց կը հանդիպի։

ՓԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ.— Մայր-կայսրուհին ի Պաթում նաւ նստաւ Օտեսա դառնալու համար։ Հիւանդ Զարեւիչն իւր մօր ընկերակցեցաւ մինչեւ Պաղ Թումանի կայանը։

ՊԵԼԿՈՒՍ.— Նախարարաց խորհուրդը վաւերացուց ի Բարլոպատ տրուած որոշումները Սերպիոյ եքսմոական նախարարին և եւրոպացի սեղանաւորաց մէջ, որուն համեմատ Սերպիոյ ամէն փոխառութիւնք մէկ ձեւի պիտի վերածուին 4%, և զլխամասի վճարումն անմիջապէս պիտի սկսի։

ԱԹԵՆՔ.— Երկրաչարժի ցնցումներ ի Բոլոգանոս։ Թէեւ չէնքեր ճեղքուեցան, բայց մարդու վնաս չեղաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Վերջացող շաբթուն առեւտրական հրապարակին վրայ շատ գործ չեղաւ։ Ցորենի գիները թեթեւ անկում մը կրեցին։

Կարծր ցորեն չհասաւ, կարժէն՝ Անատոլուի և Բուլգարիի տեսակները օխան 30 փարա։ 15,000 քիլէ կակուղ ցորեն հասաւ որուն 10,000 քիլէն ծախուեցաւ իւրաքանչիւր քիլէն 16½—17½ զրուշի՝ Վարնայի, Պալչըքի ու Զաղարայի տեսակները։ Շաբթուս 25,000 քիլէ կիրքա և Ագիմա ցորեն հասնելով ծախուեցան քիլէն 18½—19½ զրուշի։ Եգիպտացորեն, հաճար ու վարսակ չծախուեցան, որոց գիներն են 27—28, 16—17 և 17 փարա օխան։ 7000 քիլէ զարի ծախուեցաւ 9¼—9½ փարէն քիլէն։

Գալով պիւրներուն, վերջացող շաբթուն հասան 7000 պարկ Իպրահիլ, 1500՝ Օտեսա, 1000՝ Մարսիլիա և 500՝ Վառնա, որը ծախուեցան ընթացիկ գիներով։ Թեփի վրայ ընթացիկ գործեր եղան՝ օխան 11 փարէն։

Գործ չեղաւ լուբիայի, սիսեռի, բակլայի, սուսամի, կանեփի, խաշխաշի և բամպակի վրայ, որոց գիներն են իւրաքանչիւր 100 օխան՝ 100—130 զրուշ և 36-52, 21—22, 73—78, 46—47, 65—66 և 32—33 փարա օխան։ 500 պարկ կտաւատ ծախուեցաւ 49—49½էն և նոյնչափ կորեկ, օգոստոսին ու սեպտեմբերին յանձնելու պայմանաւ, 46 փարէն օխան։

Արտասնելի նիւթերէն 1200 պարկ Բիֆթիկ ծախուեցաւ՝ 30 զրուշէն՝ լաւ տեսակներ։ Այս բարձրացումէն յետոյ գիները մէկ քանի զրուշ էնկան։ Դեղին ճէնիրի և աֆիոնի վրայ գործ չեղաւ։ 29 պարկ գազի խէժ ծախուեցաւ, որուն 11ը՝ Էնկիւրի, Նիկոմէ, Նաթիւռէլ, 16¼—17¼էն, 11ը՝ Գայսէրիի, Նիկոմէ, դեղին 12—13⅞էն և 7 պարկ՝ Գայսէրի, Ճալօ, 7¾ զրուշէն օխան։

Ալքոլներէն հասան 17 տակառ ձիռառաելի ու Սթէնն, 37՝ Ուլատօֆքա՝ 24՝ Իրատսաքֆա, 16՝ Թէրէսէլէնքօ և 16՝ Քատսավա, որը ծախուեցան 41½—44½ օխան մէկ օսմանեան ոսկով։

Գաղթականներէն 2100 պարկ խակուէ հասաւ և ծախուեցաւ իւրաքանչիւր 100 օխան 12—13.50 օսմանեան ոսկով։ 5000 պարկ Թրիէսթէի չաքար հասաւ։ 7000 պարկ ծախուեցաւ 90—96 զրուշի, ըստ մարքային։ 600 պարկ ռուսական չաքար հասաւ, որուն 500ը ծախուեցաւ 85 զրուշի։

Ռանկուլի ըրինձ չհասաւ, 500 պարկ ծախուեցաւ 90 զրուշէն։ 1200 պարկ եգիպտական ըրինձ հասնելով 60—80 զրուշի վաճառուեցաւ։ Ռիզան ու ճարտեկան 100—200 պարկ հասան ու ծախուեցան 152 զրուշէն ու 41 ֆրանքէն։ 1000 մետաղ Աբէլլն մամ հասաւ, որուն 500ը ծախուեցաւ 55 զրուշի։ Ռուսական քարիւղի վրայ ընթացիկ գործեր եղան. գիներն են մետաղը 23 զրուշ ոսկեղրամ։

Ա Զ Դ

Ազգ. Պատրիարքարանի վարչութեանը ու մատակարարութեանը տակ գտնուած վագոնքերէն ի Սարբեար Եէնիմահալլէ Պաքալ փաղաղ 1 թիւ տան և տակը՝ Բազար Պաշը Ճատտէսիին վրայ գտնուած՝ 116 ու 118 թիւ խանութներու կէս բաժիններուն տերերն առանց զաւակի մեռած ըլլալով Մահլիլ մնացած են նոյն վագոնին։ Ուստի որոշուած է մուսաճէլէ տուրքի փոխարէնով վաճառել։ 20,000 զրուշ գին վճարող ներկայացած է։ հետեւաբար աւելի զին տալուղներն կը հրաւիրուին թուականէս մինչեւ տասնըվեցերդ օր, բայց ի ուրբաթ և կիրակիէ, ասեն օր դիտել ի Պատրիարքարան։

1 յունիս 1—3

ԱԶԳԱՅՔԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ Սրբոյն Սահակայ եւ Մեսրոպայ ազգին առթիւ կատարելի Իզմիրլեան մշակութակաբաշխութեան մէջ, տարեկան մշակութակին մէկ մասը պիտի տրուի Թիֆլիսի Արժ. Տ. Գիւտ աւագ քահանային «Դիւան Պատմութեան» գործին և մէկ մասն ալ Տոքթ. Տարաւարեանի մէկ աշխատասիրութեան Հայոց գրին վրայ։

Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան տեղեկագիրն, որ վիճակային ժողովին կողմէ ստորագրուած է, թղթատարին յանձնուած ըլլալով, մէկ քանի օրէն կը հասնի ի Պատրիարքարան։

* * *

Սսոյ միաբանութենէն, Այնթապի աւագերէցէն ու տեղւոյն Վարդանեան վարժարանէն շնորհաւորական հեռագրեր ուղղուած են Կիլիկիոյ նորընտիր կաթողիկոս Աժեն. Տ. Գրիգորիս Սրբազանին։

* * *

Խառն ժողովն, ըստ առաջարկութեան Լիմ անապատի միաբանական ընդհանուր ժողովին, հաստատեց Վանայ պատրիարքական փոխանորդ Տ. Սահակ վարդապետի ընտրութիւնն՝ իբրեւ վանայոր նոյն վիճակին։ Տ. Սահակ վարդապետ կը պահէ միանգամայն Վանայ պատրիարքական փոխանորդի պաշտօնը։

* * *

Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան, քարոզիչ Ղալաթիոյ եկեղեցւոյն, որ Թոքատի առաջնորդական տեղապահ կարգուած էր, ի մօտոյ իր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Տ. Վահան վարդապետ նախ Տրապիզոն պիտի երթայ և տեղւոյն Առաջնորդ հանգուցեալ Տ. Եղիշէ վարդապետի անձնասպանութեան պարագայները քննելով, պիտի տեղեկագրէ ի Պատրիարքարան։

* * *

Գընալը կղզի եկեղեցին, վարժարանը և յարակից կալուածները անցեալ տարւոյ երկրաշարժէն վնասուած ըլլալով, Ազգ. Կեդր. Վարչութեան հրամանաւ վարժարանը և կալուածները փոխառութեամբ մը նորոգուեցան։

Իսկ եկեղեցւոյն նորոգութիւնը՝ ձեռնտուութեամբ ճարտարապետ Յովհաննէս էֆէնտի Ագնատրեանի, սկսուած և առ այս պէտք եղած գումարը հայթայթելու համար Պատրիարքարանի կողմէ ղրկուած ժապաւինեալ տումարով մը հանգանակութեան ձեռնարկուած է։

* * *

Ցաւօք կը ծանուցանենք ծանօթ տպարանապետ Յովհաննէս էֆէնտի Մանուկեանի մահը։

Հանգուցեալը բնիկ Իզմիրցի էր. փոքրագրիչ և տպագրիչ էր միանգամայն. այդ արհեստն ուսած էր Ամերիկայի մէջ։ Մանուկեան էֆէնտի ինքնօգնութեամբ բաւական առաջնանալով երկար տարիներէ ի վեր տպարանապետութիւն կ'ընէր մայրաքաղաքիս մէջ։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖԷՆՏԻ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԱՊԵՏ

Երէկ իւր մահկանացու կենաց ընթացքը կնքեց ի խոր սուգ համակելով իւր զաւակը, քոյրը և հայոյն ազգականներն ու բարեկամները։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, երեքշաբթի առաւօտ, ժամը 3ին, Գատըգիւղի Ս. Թադեւոս եկեղեցին ուր արդէն փոխադրեալ է հանգուցեալին մարմինը և անտի պիտի ամփոփուի գիւղիս գերեզմանատունը։

Գատըգիւղ 12 յունիս 1895

ՌՈՊԵՐԴ ՔՕԼԷԺ

Ռոպերդ Քոլէժի ընթացաւարտ կարգին ատենախօսական մրցումը տեղի պիտի ունենայ վաղը, երեքշաբթի, միջօրէէն յետոյ ժամ 4½ին (Ը. Ե.)։ Իսկ ընթացաւարտից ճառախօսութիւնք և վկայականաց բաշխումը՝ յաջորդ օրը, չորեքշաբթի, 14/26 յունիս, միջօրէէն յետոյ ժամ 3ին (Ը. Ե.)։

Վաղուան հանդէսը միանգամայն երաժշտական հանդամանք մը ունի, վասնզի երկու ծանօթ արուեստագէտներ՝ Պ. Պ. Հէկիէ դաշնակահարը և Եռօնձքի ջութակահարը պիտի մասնակցին։ Աւտիկ սոյն դպրոցական նուագահանդէսին յայտագիրը՝

Կրիկ՝ Սոնատ, Եէռոնձքի եւ Հէկիէ։
Պախ՝ էր, Գոռէլլի՝ Սառապանդ, Եէռոնձքի։
Պախ՝ Քոնսէրթոյ Իզպրիեն, Հաէնտէլ՝ Բաս., Հէկիէ։
Սարազատ՝ Տանս խաբ., Վիենիավքի՝ Մազուրքա, Եէռոնձքի։
Մենտէլսոն՝ Էօտիբ դպրոցին խմբերգը։
Շամինատ՝ (Ոգոն, Բալանինի-Լիսի՝ Դամբանէլլա, Հէկիէ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈԼԷԺ

Իւսկիւտարի ազգկանց Ամերիկեան Գոլէժին ընթացաւարտներուն ուղղեալ քարոզը խօսուեցաւ երէկ։

Այսօր, կէս օրէն երկու ժամ ետքը, ցերեկոյթ։

Իսկ տարեկան հանդէսը յառաջիկայ հինգշաբթի, 15/27 յունիս, կէս օրէն երկու ժամ ետքը։

ՀԵՌԱԳԻՐ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Պալաթ ատենեան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Զիւհտի պէյի։

Պաղտատի նահանգին Մէջթուպճի անուանեցաւ Նէճիպ պէյ, նախկին Մէջթուպճի Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին։

Սուրիոյ նահանգին կեդրոնական Նախպանուանեցաւ Հալէպի նահանգին նախորդ Նախպ Մէջքի էֆէնտի։

Ամիրկեան Տրիպոլսոյ նահանգին Նախպանուանեցաւ Պաղտատի նահանգին նախորդ Նախպ Հազզը էֆէնտի։

Պասրայի նահանգին Նախպ անուանեցաւ Խարբերդի նահանգին նախորդ Նախպ Հիլմի էֆէնտի։

Այդընի Զէյմէ գաւառակին Նախպ անուանեցաւ Էյուպի նախկին գաւառաւոր Ասաֆ էֆէնտի։

Նոյն նահանգին Մէնէմէն գաւառակին Նախպ անուանեցաւ Գուլէի նախկին Նախպ Հասան Թասլին էֆէնտի։

Իքթիսարի ականակուռ չքադրամները ուեցաւ Հիճազի կուսակալ ու հրամանատար Ահմէտ Բաթիպ փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պ. Վալերիի՝ գծագրութեան ուսուցիչ Բարձր. կայսերազուն իշխանայ։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ոստիկանութեան քննիչներէն Լըֆուլօն էֆէնտիի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ.— Յունիս 9 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Խարբերդի, Էնկիւրիի, Ատանայի, Տրապիզոնի, Պէյրութի և Վանայ նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

* * *

Յունիս 10 թուականաւ Ն. Բարձրութեան ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հիճազի, Պրուսայի, Խարբերդի, Էնկիւրիի, Երզրումի, Ատանայի, Հալէպի, Սըվազի, Տրապիզոնի, Տիարպէքիրի, Պէյրութի և Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ.—Այսօր Մուհարրէմ ամսոյ առաջին օրն է, որ է տարեգլուխ արաբական 1313 թուականին։

Այս

Բ. Դրան յանձնարարութեամբ Քաղաքապետութեան ժողովն նկատողութեան առած է այդ առաջարկն և յետ խորհրդակցութեան ընդունելի դատած է զայն։

ՊԷՐՈՒԹԻ քարափանց խնդրոյն համար կայս. կառավարութեան և ընկերութեան միջև եղած անհամաձայնութիւնը մասամբ կարգադրուած է։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԴԱՒԱՌՍ.—Ատանայի կուսակալութիւնը յունիս 10 թուականաւ հեռագրած է թէ յունիս 8էն 9, Բաեսի ու քերդին մէջ քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

Սիսի մէջ յունիս 8էն 9, երկու մահ։ Առաջուան բռնուածներէն հինգն ապաքինած են։

Ցունիս 8էն 9, Դարաթաշի մէջ երկու դէպք, որոց մին մահացու։ Դիւղաքաղաքէն դուրս վարակուած անձ մը մեռած է։ Հիւսէյին Աղա ագարակին մէջ չորս անձեր վարակուած են։

Ցունիս 9էն 10, Թարսուսի մէջ երկու դէպք, որոց մին մահացու։

Նոյն միջոցին Ատանայի մէջ չորս դէպք։ Առաջուան բռնուածներէն երեքը մեռած ու տասնըեօթն ապաքինած են։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Ցունիս 3էն 9, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ պատահած են հետեւեալ մահերը.

	այր	կին	գումար
Իսլամ	59	63	122
Քրիստոնեայ	49	27	76
Հրեայ	10	7	17
	118	97	215

ՀԱՆՔ.— Զորում գաւառի Օսմանճըք գաւառակի չրջակայիցը մէջ գանագան տեսակ հանքեր գտնուած են։ Էնկիւրիի նահանգին հանքաց ճարտարագէտն անոնց նմոյշները քննելով ստուգած է թէ անոնցմէ կտնանչագոյնը՝ տեսակ մը արջասպ է. իսկ ոսկեգոյները՝ ծծմբախառն երկաթ։ Առաջինը ներկի և մանաւանդ ուրոպական մեւանի պատրաստութեան կրնայ գործածուիլ՝ նոյնպէս կաշիները սեւ ներկելու, տաք ջուրով թրջելէ առաջ։ Կուսակալութիւնը գրած է նոյն գաւառին որ այդ հանքերու պահպանութեանը հոգ տարուի։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ քառակայմ խոշոր չոգենաւ մը Տարտանելէն հոս եօթուկէս ժամէն եկած է։ Այդ չոգենաւ անցեալ օր Սեւ ծով գնաց. չատ երկայն է և ունի 3500 տակառաչափ տարողութիւն։

ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ.—Ադամպոլ կը՝ պատմէ թէ անցեալ չորեքշաբթի օր ի Սարբեաբ Զբոյրը Սուի ճամբուն վրայ, երկու մարդեր, որոց մին խոշարարի հագուստով, յարձակեր են կնոջ մը և երկու աղջիկներու վրայ։ Աղջիկները կրցեր են փախչիլ, չարագործ կինը բռնելով բռնաբարեր են։

ՏԱՍԱՆՈՐԴ.—Այստեղի նահանգին տասանորդի տրոց վարձակալութեան տրուելու գործը փութով առաջ կը տարուի։ Մինչև մէկ քանի գաւառակներու համար խնդրարկու ներկայացուած չըլլալով, ուղղակի պիտի գանձուին։ Ասոնց մէջ է Պերկամա գաւառակը։

ԵԼԵՒԾԱՄԻ նամակատան աւանդներու ճիւղին հաշւոց քննութիւնք առաջ կը տարուին։ Աւանդներու բաշխումն ըստ առաջնոյն կը կատարուի։

ԻԶՄԻՏ գաւառին մէջ գտնուած Զաթալ Քէօբրիւի ճահիճներուն դիրքն ու արդի վիճակը քննելու համար Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան քննիչներէն Էմին պէյ նոյն տեղը գացած է։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԻՆ տնօրէն Պ. Լաֆիւանդի համար թէեւ զրոյց եկած է թէ Փարիզի մէջ աւելի մեծ պաշտօնի պիտի կոչուի, սակայն այդ զրոյց ստուգութիւն գտած չէ։

ԻՏԱԼԻՈՅ զանազան նաւահանգիստներէն 1894 տարւոյն Կ. Պոլիս բերուած ապրանքներու քանակութիւնն է 33,097,050 քիլոկրամ, որոց արժէքն է 18,229,350 ֆրանք։

ՀՈՌՄԱՑ Պապը Ս. Գրիգոր պատուանշանի երրորդ աստիճանը նուիրած է Պերութի նախնական դատարանին անդամներէն Ճիպարիլ և Նէֆիպ էֆէնտիներու։

ՄՈՒՇ.— Անգլիոյ կառավարութեան կողմէ Պիթլիսի նահանգին փոխ-հիւպատոս կարգուած է Պ. Համբսըն, որ Մուշ պիտի նստի։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ.— Իսալայի Պ. Պօնէթի Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան դիմելով, մենաշնորհ խնդրած է Պասրէն մինչեւ Նէճէֆ երկաթուղի մը շինելու համար։ Պ. Պօնէթի ո և է ապահովութեան գումար չէ ուզած։ Խնդիրը մատուցուած է Բ. Դրան, որ յանձնած է ձեռնհաս իշխանութեան։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Եանեաի գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ երկրաշարժի ցնցումները կը շարունակուին Այտընթի և Մարկարիթի մէջ, սակայն բարեբաղդաբար նոր արկածներ չեն պատահած։

ՊԼԱՌ ՊԷՑ, նախագահ Բերալ Թաղապութեան, ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ է և այսօրերս վիճակը ծանրացած է։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ դեսպան Պ. Վլատան Եօրկէվիչ ու կինը շաբաթ օրը Թարապիա ամբանոցը փոխադրուեցան։

Պ. ՇԷՍԹԷՐ, տնօրէն Ադամպոլ լրագրոյ, որ Վիէննա գացած էր, շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ. — Անցեալ օր, Դապաթաշի առջեւ, անգլիական Ֆրիլէնս չոգենաւն հոսանքէն մղուելով ինկաւ Էմիրս անուն անգլիական ուրիշ չոգենաւի մը վրայ։ Առաջինը բաւական վնասներ կրեց, զորս նորոգելու համար Մոմիանէի առջեւ երթաթ նետեց։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ Եիւքսէք Գ. ըորբմ թաղը ուրբաթ գիշեր պատահած հրդեհէն ապահովագրական հետեւեալ ընկերութիւնք վնասուած են. Բաթրիոթիք՝ օսմ. ոսկի 100, Իւռպէն Պէյժ՝ 100, Իւնիոն տը Բառի՝ 100, Հանդէաթիչէ՝ 150 և Նէէռլանտէ՝ 800։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ դեսպան Պ. Վան Տէր Սթալ Վան Բիէրշիլ իւր կնոջ հետ յունիս 19ին Լայհէ պիտի ուղեւորի՝ երկու ամսուան արձակուրդով։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը տեղեկագրած է Բ. Դրան որ մայրաքաղաքիս չէնքերը նորէն աչքէ անցուին և անոնց վրայ հինէն դրուած թուանշաններու մասին հարկ տեսնուած սրբագրութիւնները կատարուին։ Կառաջարկուի նաեւ որ 11 պաշտօնեայ նշանակուին 500ական զրուշ ամսականով այս գործին համար։ Խնդիրը Պետական Խորհրդոյ յանձնուած է։

ՀԱՄԻՏԻՅԷ ՀԵԾԵԼԱԳՈՒՆԴԵՐը. — Համիտիյէ հեծելազօրքերու հաշիւները քննելու պաշտօն ունեցող մասնախումբը, որ կը բաղկանայ գնդապետ Ահմէտ պէյէ, դեր-հաղարապետ Մուսթաֆա էֆէնտիէ և քարտուղարէ մը, անցեալ մայիս ամսուան 10ին Պայազիտէն գացեր է Պարքէրի, և այս գաւառակին մէջ գտնուող 13րդ և 14րդ հեծելագունդերու հաշիւները աչքէ անցնելէ յետոյ, մայիս 14ին անկէ անցեր է Մահմուտի անուն գաւառակը։

ՀԱԼԷԲԱԼԸԻ երկրագործական վարժարանին ուսմանց շրջանը երեք տարիէն չորսի բարձրացած է՝ պայմանաւ որ աշակերտաց թիւն ու ծախքը չաւելնան։

ԱԿԻՐԻԿԵԱՆ Տրիպոլսոյ մէջ փորձի համար մշակուած և գոհացուցիչ արդիւնք տուած է այն տունկն որ Եէմէնէն ղրկուած էր, և որ մէկ քանի հիւանդութեանց՝ մանաւանդ թոքատապի դարմանման համար կը գործածուի։

ԷՐԵՑԼԻի հանքերու արտադրութիւնն օտար հանքածուխերու հետ մրցելու կարող վիճակի մը մէջ դնելու համար Ծովային նախարարութեան կողմէ Բ. Դրան մատուցուած ծրագիրը ձեռնհաս իշխանութեան կողմէ քննուած է։ Առ այդ պատրաստուած կանոնագիրն ու տեղեկագիրը մատուցուած են Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Գաղթականաց վարչութեան նախագահ նախագահ վախճանեալ Բիգա փաշայի ընտանեաց 4265 զրուշի ամսաթոշակ պիտի յատկացուի։

ՍԹԷՆԵԱՅ առջեւ երէկ առտու անգլիական չոգենաւ մը մավնա մը ընկղմեց, սակայն մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

ԱՖԻՕՆ արտադրող վայրերէն եկած տեղեկութեանց նայելով այս տարուան բերքը 12-13,000 կոդով կենթադրուի։

ՈՃԻՐ.— Ուրբաթ օրը Պոլսոյ Շահզատէ Պաշը թաղին մէջ բեռնակիր Զիւլֆիքար կռուի բռնուեցաւ իր կնոջ հետ և հայի զանակով փորէն երկու տեղէն վիրաւորեց զայն։ Վիրաւորեալ կինը հիւանդանոց տարուեցաւ և ոճրագործը Ոստիկանութեան Դուռը ղրկուեցաւ։

ԶԵՂՇՈՒՄ. — Դօսովպայի կուսակալութեան Իտարէի ժողովին առջեւ դատի քաշուած էին հաճի Իպրահիմ, Ահմէտ և Էշրէպ անուն պաշտօնեաները, որք ամբաստանուած էին թէ թափուի և տուրքերու գործերու մէջ այլ և այլ խարդախ միջոցներով գումար մը իւրացուցած էին։ Այս պաշտօնեաները 6ական ամսուան բանտարկութեան դատապարտուեցան։ Ահմէտ դատ, Իպրահիմ էֆ. 86,000 և Ահմէտ էֆ. 65,000 զրուշ պիտի վճարեն կառավարութեան։

ԱԶԳ ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ

Օսմ. Հանրային Պարտուց ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսսայի չերամաբուծական վարժարանին Ա. և Բ. տարւոյ աշակերտներուն թէ սոյն վարժարանին չերամաբուծական Բ. տարեշրջանին համար դասընթացք պիտի վերսկսին յառաջիկայ օգոստոս 23ին (Հ. Տ.)։ Ուստի աշակերտները սոյն թուականին ներկայանալու են։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 10/22 յունիս 95 1—16

ԱՏԱՆԱՑԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ատանայէն մայիս 22 Ռուսական հետեւեալ լուրերը կը հաղորդուին մեզ ի մասին բոլորի.

Ատանայի մէջ անցեալ երեքշաբթի օր մէկ քանի կասկածելի դէպքեր պատահեցան, որոնք բարեբաղդաբար բժշկաց խիստ ու կտրուկ միջոցներով, չկրցան կրկնուիլ։

Ատանայի ժողովուրդն ալ զգուշութեան համար սկսած է օգտակարութեան երթալ այլուր։ Ինչպէս ամեն տարի իրենց սովորականն է, այս եղանակին մէջ ամբանոցներ կը փոխադրուին։ Այս տարի ալ, բաղդատմամբ ուրիշ տարիներու, աւելի մեծ թուով երթալու վրայ են։

Ի վերայ այսը ամենայնի, Ատանայի հետ երթեւեկութիւնք դադրած են, Սսոյ և Հաճնոյ կողմերը չի ճարակուելու համար։

Ճէպէլի-Պէրէքէթ գաւառն ալ զգուշական միջոցներ ի գործ դրուած են։

Գոնեայի և Հալէպի կուսակալութիւնք եւս՝ զգուշութեան համար, հանդէպ Ատանայի առողջապահական չրթայներ հաստատած են։

Թարսուսի և Ատանայի մէջ, ինչպէս Մէրսինի և Ատանայի միջեւ, առողջապահական ուրոյն ուրոյն չրթաներ հաստատուած են, 11 օր պայմանաժամաւ։

Մաքրավայր որոշուած է՝ Զէյթուն կոչուած գիւղին կից՝ արօտավայր մը։

Թարսուսի առողջապահական վիճակն ալ օր ըստ օրէ գոհացուցիչ հանգամանք մը կ'ստանայ։

Տեղւոյն բնակիչք՝ իննսուն առ հարիւր, գիւղաքաղաքները և լեռնադաշտերը ապաստանած են։

Երկաթուղին՝ Մերսինի ուղեւորութիւնը դադրեցուց երեք օր։ Այժմ դարձեալ կը շարունակէ՝ Ատանայի ուղեւորները Զէյթունի մաքրանոցը հանելու պայմանաւ, ուր պիտի հականեխուին, և օրինական մեռասանօրեայ պայմանաժամը պիտի լրացընեն։

Թարսուսէն կը ծանուցանեն թէ, քաղաքին մէջ մեռեալներու համագումարը մինչեւ 60ի հասած է տասը օրուան մէջ։

Զիւնը այս տարի նուազուրդի դրուելով, վարձակալաց յանձնուած է, և օխան 40 փարայի ծախելու պայմանագրուած։ Այսու հանդերձ, թէ՛ օրուան հիւանդութեան տարածմանութենէն և թէ՛ եղանակի սաստկութենէն մեծ գնով կը ծախուի, այսինքն 40 փարայէն աւելի։

Զմռռնէն ըսել թէ ձիւնը՝ արդէն տեղական անհրաժեշտ պիտոյքներէն մէկն է։ Այս եղանակիս մէկ քանի բանջարեղէններ ու մրգեղէնները կը ծախուէին, սակայն այս պահուս՝ ի բաց առեալ գետնախնձորն (եէր-էլմասը) ու գետնատանձն (բաթաթէս) միւսներն արգիլուած են ծախուելէ։

Վատի անուն

ԿՐԱԿ ՈՒՏՈՂՆԵՐ

Կրակ ուտողները որոց վրայով կուզենք խօսիլ, կըսէ Լա Նոմէ—, և որք հանդիսատեսներու առջեւ իրենց զարմանալի ցոյցերն ըրին ի Փարիզ Օլիմպիա սրահին մէջ, կը գերազանցեն ցարդ այդօրինակ ճարտարութիւններ ցուցնողները։ Անոնք ոչ միայն բոց կը կլլեն, այլ՝ ձեռքով կրակ կը բռնեն և իրենց մատներէն բոցեր կը հանեն։

Այս անձինք, երկու աներիկացի երիտասարդներ, շատ մշակած են ընդգիտութեան և էլեկտրականութեան ուսումները։ Փորձերը կատարելու ժամանակ կը հագնին ճիշդ իրենց մարմիններուն փակած պիրկ կարմիր գունով զգեստ, որպէս զի դեւերու կերպարանք առնեն։ Բեմը օրուն վրայ պիտի երեւնան՝ աղօտ կերպով կը լուսաւորուի անոնց ներկայութեան բոլոր միջոցին։ Բեմին ետեւը գրասեղանի նման բան մը կայ, բայց մանր մասերը որոշ չեն նշմարուիր։ Թաղարկուները անոր ետեւը կերթան և կերեւի թէ պատրաստութիւններ կընեն հոն իրենց ձեռքովը. այնուհետեւ յառաջ կուգան հանդիսատեսներուն ներկայութեանը, և շատ նուրբ բայց պայծառ բոցեր կարձակեն իրենց մատներէն։ Այս բոցերը իրենց բերաններուն մոտեցնելով կը թափի թէ կը կլլեն, յետոյ կը մարեն զանոնք իրենց ակռաներուն մէջ։

Երբ երկու խաղարկուները իրարու թեւի կը դպչին, ճայթում մը կը լսուի, և քանի մը երկայրկեան երկայն բոցեր կ'արձակուին անոնց մատներուն ծայրերէն դուրս կը շարժեն շարունակ։ Յաջորդ ցոյցերէն մէկուն մէջ, իրենց բերանները բան մը չդրած ուժով ուժով կը փչեն, և ահա փայլուն բոց մը դուրս կուգայ շրթունքներուն մէջտեղէն։ Կ'արձակեն բոցի ճիւղ մը բաւական երկար ժամանակ, որ կը տեւէ կէս վայրկեանէն աւելի։

Մինչ այս եղական բներուածները տեղի կ'ունենան, հանդիսականք երբեք հոտ չեն առներ։ Հաւանականապէս բոցավառութիւնը յառաջ կուգայ թռչական հիւթ մը, բայց անկարող ենք ըսել ճշդիւ անոր բնութիւնը, ո՛չ ալ ճշդիւտ բացատրութիւն մը տալ կատարուած փորձերուն։ Կարմրագզեստ խաղարկուները չեն յայտներ իրենց գաղտնիքը, և երբ հարցում ուղղուի, համբ կը կենան։ Այսու ամենայնիւ սոյն հետաքրքրաշարժ բներուածին չատ մը կէտերը կրնան պարզուիլ ընթերցողաց եթէ կարդան երկու յօդուածներ որք «Անկէց Մարդիկ» խորագիրը կը կրեն, և զորս Մը. Կլյս Տաուպ վերոյիշեալ օրագրին տուաւ 1886ին։ Հեղինակը կը խօսի ձեռնհասներու վրայ որ տաք երկաթ ձողեր կը լղեն, և բոցավառ խծուծներ կուտեն, և կը նկարագրէ 1881ին Քորթիկ անունով անձի մը կատարած փորձերը։ Քորթիկ պատրաստած էր հիւթ մը ա՛յնպէս թռչական՝ որ անոր մէկ մասը իր ձեռքին մէջ կը թափէր և կը բոցավառէր զայն առանց այրելու։ Մը. Քորթիկ Մը. Հէրվէ Մանկոնի «Բոնսէրվաթուար» տէ զԱր զէ Մէթիէ»ի մէջ տուած մէկ երեկոյթին ըրաւ իր փորձերը։

Այս երեկոյթին փորձերը կատարող անձը կը բոցավառէր հեղանիւթը զոր թաթված էր իր թաղիքէ գլխարկին եզերքը կամ տիկնոջ մը թաշկինակին ծալքերուն մէջ, և այդ նիւթերը երբէք չէին աւրուեր։

GUARDIAN ASSURANCE COMPANY LIMITED

ԿԱՐՏԻՊԼ ԷՆՇՈՐԼՆԻ ՔՈՄՊԷՆԻԱ ԼԻՄԻԹԷԴ

հաստատուած 1821ին, զրամագլուխ 2,000,000 անգլ. ոսկի պահեստի զրամ 4,500,000 անգլ. ոսկի. տարեկան եկամուտ 1,000,000 անգլ. ոսկի

Հրդեհ Կեանք

Պատիւ ունինք ծանուցանելու արգոյ հաւաքագրութեան թէ այս ընկերութեան տնօրէնները ամսոյս 14 Ռուսական որոշումովը ընդհանուր զործակալ անուանուեցանք Կ. Պոլսոյ համար։

Ցուսալով որ արգոյ հաւաքագրութիւնը այս մեծարելի, հարուստ ընկերութիւնը կը նպաստաւորէ իր ապահովագրութիւններովը

Ս Ն Ա Մ Բ

ՊԼԷՏԸՐ ԵՒ ԷՅԶԱՐՏ

Գործակալք Կարտիրն

եւ Բանիրոդիք ապահովագրական ընկերութեանց

ԱԶԳ ԹԷՄԹԷՔԻՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Թէմպէքիրի ընկերութեան 5% պարտաթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ յունիս 1ի թիւ 6 կրօնը պիտի վճարուի այս թուականէն սկսեալ Օսմ. Պանքային կողմէ Ղալաթիա, իւրաքանչիւր պարտաթուղթի վրայ գուտ 11.50 ֆրանք, 1 ֆրանքի ֆրանսական տուրքը դեղչուած։

Կ. Պոլիս 17 յունիս 95 3—6

SPLENDIDE CAFÉ
MAISON MEGUERDITCH TOKATLIAN

Dîner du 24 Juin 1895

HORS — D'ŒUVRES VARIÉS

POTAGES. Consommé Tapioca, Potage Hollandaise.
PATÉS. Bouchée à la Reine, Aubergine beurek, Agneau au riz.
POISSONS. Homard Américaine, Limande frit, Rouget Maître d'hôtel, Loup de mer sauce Moule.
ENTRÉES. Caneton Rouenaise, Poulet sauté Chasseur, Côte d'agneau Nelson, Tête de Veau Tortue, Brochette de Mouton.
ROTIS. Caille, Roast-beef, Poulet, Veau Agneau.
LÉGUMES. Asperges, Cèpes, Petits Pois, Flageolets, Ragout aux Gombauts, Aubergine sauté à la Viande.
ENTREMETS. Glace crème, moka et Orange, Gâteau Maningué, Lait caillé, Compôtes.

Déjeuner 20 piastres.

Hors d'œuvre, 3 plats et dessert aux choix sur la carte, vin compris.

Le dîner est servi de 7 à 9 heures.

Potage, poissons, entrée, rôti, salade, légumes, entremets et dessert au choix, vin compris.

Dîner 25 piastres. 296

Վակխտան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 12,24 յունիս 1895

Անուանկոչում. Վճարեալ	Թուական	Անուանումն Արժեթղթոց		Ընթացիկ Գիներ
100		Բես. Մէրիա		64 20
100		» » B	1%	44 20
100	1831	» » C		30 20
100		» » D (զոցուած		28 25
400		(բացուած		28 27
100		(զոցուած		155 50
Ֆր. 500	1870	Բուլ. եկմ. (բացուած		156 12 1/2
Անկ. Վճր.				
20 10	1890	Օսմանիէ 4%		104 —
22 11	1869	Քրէտի Ֆէն. Օթ.		11 25
10 5	1872	Ասս. Օթ. տը Շ. է Վ.		6 09
140 140	1878	Լաբրատոր		53 —
500 300	1889	Անատոլուի (Բժթ.	%	605 —
500 500		երկաթուղի (Պնթ.	%	315 —
20 8	1882	Թրամուէյ (Բժթ.	%	11 —
500 500		(Պնթ.	%	500 —
500 200	1883	Օսմ. Ռէժի		21 27
1.40 1.40	1892	Օսմ. Միկաբէ 6%		3 22
11 5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.		8 11
500 500	1832	Զրի Ընկ. Տէրբան		165 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիտ.) ԴԻ ԶՐՈՒՑ	Օ. Ա.	Զրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	2	85
1 ամսուան համար	6	50
1 օրուան համար	1	20
Ռքլոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէպիզ)	—	50
ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ԶՐԱՑ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	4	—
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴԱՄՈՅ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ա. 100 զրշ.էն	110	18
20 Ֆրանսիոյ	87	3
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քլիմիկ	51	15
Բուպլ Թղթադրամ	8	40
Մէճիտիէ	108	12
Մանր արծաթ	103	—
Մէճաիր	98	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՒՆ		
Լոնտոն 3 ամիս Զրշ.	110	1/4
Փարիզ » Ֆր.	22	90
Վիեննա 8 օրուան Ֆիորր.	10	92 1/2
Պերլին չէք Մարք.	18	25

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 24 Յունիս

Քոնսոլիտ Օսմ. Բ Կնխկ. Ֆր.	—	—
» » Ç » »	28	60
D (Բացուած »	—	—
(Զոցուած »	26	10
Բուլգարի երկաթուղի »	156	25
Բրնտրիդ »	491	87
Մարսայի Պարտատոմսեր »	515	—
Օսմանիյէ »	477	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	492	50
Պանք Օթոման (անուանկոչ.) »	730	68
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	07
» » 4 1/2% »	107	65
» Իտալական »	90	02
Քրէտի Լիոնէ »	821	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդուաս տ'Էսբրանդ »	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	—	—
Եգիպտական Միացեալ »	521	25
Զէք Լոնտոնի վրայ »	25	200
ԼՈՆԴՈՆ 24 Յունիս		
Բուլգարի երկաթուղի Ֆիորին	84	47
Օսմ. Ռէժի »	237	—
Քոնսոլ. Լոնտոնի վրայ ի տես	121	25
» Փարիզի »	—	—
ԼՈՆՏՈՆ 24 Յունիս		
Քոնսոլիտ Օսմանեան Ա Ա. Ո.	64	50
» » Բ »	14	50
» » Ç »	28	12
D (Բացուած »	—	—
(Զոցուած »	25	75
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշիւրեալ.	—	—
» » 1894 3 1/2% (Եզպ. Հրկ.ով	—	—
Պանք Օթոման (Վճարեալ) »	19	06
Այտընի երկաթուղի »	13	—
Միացեալ Եգիպտական »	103	62
Առանմնաշնորհեալ »	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »	101	43
Ռանթ Հելլենական 5% »	—	—
» » 4% »	—	—
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	—	—
» » Նոր 6% »	—	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	345
ՊԵՐԼԻՆ 24 Յունիս		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Բուլգարի երկաթուղի »	147	50
Անատոլուի երկթղ. 1/4 Պրծղթ. »	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	375
» Փարիզի » 2 ամիս	—	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	—	—

ՍՏԱՐԱՆՆ ընթացք կրօնի ուսման, 14զդրատարակութիւն Դաւթեան Գործակալութեան, գրեց Վարդան Ասլանեան. զին 2 դահեկան։ Կեդրոնատեղին է Գազասկէր խան, թիւ 11։

3.1 2—3

ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆ ՀԱՇԱՐԱՆ ԵՒ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ֆէրիէք օղին իր հաւեղութեան եւ անարատութեան պատճառաւ համբաւ դանած է։ Այս անգամ մասնաւոր զործարանին մէջ պատրաստուած է այդ օղին մասթիքան եւ կրաքան։ Ովոր ապացուցանէ թէ այդ օղին բուն իսկ խաղողէ չէ եւ թէ ոգեյից նիւթեր կը պարունակէ, հարիւր ոսկի պարգեւ պիտի տանայ։ Ինչպէս արդէն եղած է, Պոլսոյ Պալքը Բազար Լիւլէճի փողոց Թիւ 4 վաճառատունն ըստ առաջնոյն կայ. մեր յամախորդներն աւելի զոհ ընելու համար վարձած ենք ի Ղալաթիա Վոյվոտայի պահականոցին հանդէպ Բալա Պէյրը Արթին ալայի երրեմն վարած ճաշարանի շէնքն, որ կահաւորուած ու զարդարուած է։ Կը ծանուցանենք եր յամախորդաց եւ արգոյ հասարակութեան թէ այդ շէնք բացուած է իբրեւ կեդրոնական մեծարանց Ֆէրիէք, սղիրն եւ իբրեւ զարնչ ատուն ու ճաշարան։ Կապահովցնենք թէ ամեն կերպով զոհ պիտի մնան կնարարոց ընտիր տեսակէն, մաքրութենէն, ըմպելիներն եւ գներու ժամանակներն։

Վ. ՃԱՌՄԱՆ ՏԵՂԸ

Ղալաթիա, Վոյվոտայի պահականոցին հանդէպ Թիւ 92, կեդրոնական վաճառատուն։

Պոլիս, Պալքը Բազար, Լիւլէճի փողոց Թիւ 4։

Ղալաթիա, Խարաճը փողոց Անասթաս Պէրպէրօբուլօի խանութը, Թիւ 17։

Բերա, Կալաթա Սէրայ Աբօսնօյ Մավրօվասիլիտի խանութը։

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Որպէս զի շատ մը կեղծերէն զգուշացուի, կը ծանուցուի թ այդ օղին, մասթիքան եւ կրաքան շիշերու մէջ եւ բաց չորս զանազան չափերով կը ծախուի, վրան վերջին գները նշանակուած, զործարանին կեդրոնական վաճառատան եւ մեծաքանցիկ մէջ, իսկ խանութներու մէջ զոց կը ծախուի եւ շիշերուն վրայ մեր ստորագրութիւնը կայ։ Վերը զրեալ վայրերէն զատ ուրիշ տեղ չծախուիր։ Զգուշանայ կեղծերէն։

ԷՎՏՕՔԻՕՍ ՍԱՎԱ ՏՈՒՐԱՁՕՂԼՈՒ

եւ

10—30 ԱԼԷՔՍԱՆՏՐՈՍ ԽՐԻՍՓՕՖԻԼԻՏԻՍ

A LA SORBONNE DE PARIS

ԿԱԶԱՑԻՆ ԸՄՊԵԼԵԱՑ ԴՈՒՐԱՌԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՔԱՐԱՍԼԱՆ ՓՈՂՈՑ, 17

Գ. Լ. Շօր, տէրն այս զործարանին, պատրաստ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ այսուհետեւ կազային ըմպելիները իր զործարանին մէջ պիտի պատրաստուին զտուած ջուրով, գերմանացի հռչակաւոր բրոֆէսորին զրութեան համեմատ։ Հասարակութիւնը կը հրաւիրուի օգուտ քաղել այս նորութենէն։

Լ. Շօր կազօղները կը գտնուին ի Բերա-Բալաս, Սրանտիտ Քաֆէ, ի Բանիոքաթ Ֆրանսէզ, Բաբրիի քով եւ այլն։ Տուն ալ կը ղրկուի։ 320 3—26

Օ ՍՕԼԼԷՃ. ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Զարմի վրայ գէնպարոտրոտ, կերպասներու թափանակ ու փորպոտակ վաճառող, 42, Բարաթէօյ, Եէնի խան, Գալաթիա, 42։

Այս հռնոբանուն վաճառատունը որ մեծերուած հին ապրանքներն ամբողջ սպառած է, լիովաճառատունը վերստ ն բացած է արգոյ հասարակութեան ու իր բազմաթիւ ամանորդներուն կը ծանուցանէ թէ առաջիկայ տօներուն առթիւ այլազան ընտիր ու էն նորածիւ կերպասներ ։ հաւաքածոյ մը բերեր։ տուած է Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ լաւագոյն զործարաններէն։ Հասարակութիւնը ցոյց զնելով զինքեանք դիտելու պիտի գտնէ, ու գոհունակութիւնը պիտի ունենայ իր ստակը ծախսել՝ աշխատանք հայ-Պայծառելով տեղւոյն զործատերերու։

258 41—48

THE
LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՄԱՆՉԵՍԹԷՐ ԱՆԳԼԻԱ

1852ին հիմնուած

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 »

Ապահովագրութիւնը ընդգէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ քարաշէն և թէ փայտաշէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։

Ընդհ. գործակալք ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Քիւչիւք Թիւնել խան, թիւ 4

ԵՊՈՒԷ ՄՕԼԵՐԻ ԶԻ Ն ՕՇԱՔԱՆ

Կ. Պոլիս, 15 մայիս 1895

Պարոնայք Սպոդ և Պոսոն,

Յարմիկ հեռ ունամ եւ գործածել ձեր Սպոդ կէրարկը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունենալով մանաւանդ թեւերուին և անարիւնութեան հիւանդութեանց դեմ մը գեղեցիկ մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հանգոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նոխամեծար հանրութիւնը Մեռելու ձիրան իւրոյն և կը յանձնարարեմ զայն։

Տ. Ա. ԱՆԴԵՐՍՈՆ

Դարձեալ ի Ժիրկ Օսմանեան դեղ.

ԿՈՐՍՈՒՄԱՆ ԿՆԻՔ

Հօրս՝ հանգուցեալ Գէորգի անունով եղած օսմաներէն ու հայերէն կնիքը և իմ՝ Ճիրան անունով՝ օսմաներէն ու հայերէն կնիքներս՝ այսինքն երեք կնիք, անցեալ մայիս 8ին տուէնք գողցուեցան։ Այդ առթիւ հարկ եղած դիմումն ըրի ոստիկանութեան։ Ուստի կը յայտարարեմ թէ այդ կնիքներով կնքուած պաշտօնական կամ ոչ-պաշտօնական ոնէ թուղթ կամ մուրհակ չունիմ և ոչ մէկու քով. հ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — "ՖԻՆԻՔՍ" — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր աղբիւրն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր յարդ վճարած է հրդեհի զոհուց համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կարուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անվիճապէս մեր ապահովագրելոց կրած զոհասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

53

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ — ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ԹՎՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ — 20 ՍԷՊԹԷՄԲԵՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ — ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ

28

ՍԱՎՕՆ ՄԵՏԻՔԱՄԵՆԹԵՕ

ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

SAVONS MÉDICAMENTEUX

ՆՈՐՎԷԿԵԱՆ ԹԱՍԾՂԱՆԻ ՕՃԱՌ, անխոտանելի մորթի վշտիկներու, որբենի (թէմբէյի), եռբորի և մորթի ամեն տեսակ հիւանդութեանց։

ՍԱՎՕՆ ՍՊԻԼՅԻՏԻԼԷՕ՝ յօդային ցաւերու համար։

ՍԱՎՕՆ ԲՈՐՕԲՈԼՕՒԻՒՐ ՏԻՏՈՒԱՌԻՒՐ՝ մորթի ամեն տեսակ հիւանդութեանց դէմ։

ՍԱՎՕՆ Ա ԼՈՍԻՏ ՖԼԷՆԻՔ, որ յանձնարարուած է իբրեւ պահպանող տարբախտիկ հիւանդութեանց, ինչպէս են քոլերա, նեխական տենդ։ Կը դարմանէ մորթի անկանոն արտաչնչութիւնները։

ՍԱՎՕՆ Օ ՊԻ-ՔԼՕՒԻՒՐ ՏԻՏՈՒԱՌԻՒՐ՝ սնդիկով պատրաստուած բամտներուն տեղ կը բռնէ՝ մարմնոյն վրայ ասող վիջատները ջնջելու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ 4

ՏՈՔԹ. Բ. ԵԱԴՐՕԲՈՒԼՕ, ակնաբուժ, որ Աթէնքի ակնաբուժական հիւանդանոցին քլինիքին մէջ ծառայած է իբրեւ օգնական, որ հայերէն կը խօսի և որ ապա երկարօրէն ուսումնասիրած է աչքի հիւանդութիւնները Բարիզի, Լոնտոնի, Հայտելպերգի և Վիեննայի ակնաբուժական քլինիկներուն մէջ, վերջնապէս եկաւ հաստատուեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ։

Ակնաբուժական խորհրդակցութիւնք և գործողութիւնք ամեն օր, կէս օրէն ետք ժամը 1էն 4, Թէպէ-Պաշի, օթել Ռուեալիի դէմը, թիւ 1։

Երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը կէս օրէն առաջ ժամ 10—11 հիւանդ կը նայի Ս. Բասիլորիատէս դեղարանն Ղալաթիա, Քարաքէյ փողոց։

7—39

ՊԱԶԱՐ ՌԻՒՄ

Ալպերտ Իլիաս և Ընկ.

447, Բերա Մեծ-Փողոց, 451

(ռուսական դիսպանսատն քով)

Մասնաւորապէս կը գտնուին՝

Սեւ խաւեար ընտրելագոյն.—Զորցած, աղած և համեմուած ձուկեր—Թարմ, մաքուր կարագ—Պանիրներ—Ծրշիկներ—Ժամպոն—Լեզուներ—Ֆիլէթօ—Համեմուած վարունգ—Հաճարի հաց—Պաքսիմատ—Պիսքիւիթ—Անուշեղէն—Թէյ։

Մեծ պէսոպէսութիւն պահածոյ ոսպէլեա Վոտկա և ռուսական առաջնակարգ ըմպելիք

Որոշ գէն

Ծան.—Պազար Ռիւսը չարաթն երկու անգամ կանոնաւորապէս ապրանք կընդունի։ 210

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՆԵԱՒԷ

Եբէր-Եկոբէան Անդլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օթէասյի Ռիվ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Գալիէօ	5500	Բալէտէ	1700
Աբօլլօ	5500	Կիգանս	2200	Բլանօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Դրտանս	2200	Գուլդօ	2800
Պասանս	3000	Հիրօ	2000	Բիալդօ	4400
Գօրտոնիս	2200	Հիտալկօ	3000	Բինալտս	3200
Գրավօ	2000	Հինտու	7000	Բօլլօ	3000
Գրէֆալ	8800	Համպէր	1200	Բօմէօ	3500
Դէլրօ	2600	Այակօ	5000	Բօզարիս	3500
Գալիբսօ	2500	Ֆիւնս	2300	Սպէրնս	4000
Գամէօ	2100	Բէլսս	2000	Սանդիակօ	8200
Գազօ	2000	Քօլրինս	4200	Սաբֆօ	2000
Գօտս	2700	Քօվնս	2200	Սիլիս	2000
Զիբակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտս	4300
Գլիս	5500	ԼէբանՕ	4500	Թ. Ուիլբրն	3000
Գօլբատս	3400	Լիվօրնս	3000	Թուրսս	1200
Տիգօ	2500	Մալտս	1500	Թօլիտս	2800
Տօվինս	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտս	900
Տուրս	1800	Մարգէլլս	6500	Ուրպինս	5000
Տրաբս	2100	Միլս	2000	Վօլնուրնս	5000
Էանմամս	2600	Մուրինս	3100	Եէտս	3600
Էլտօրատս	3000	Նէրս	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրս	3200	Սրլանտս	3000	Տիֆայնընս	200
ՏրաՕս	2600	ՕՔէլլս	5000	Ձրմս	200
Ֆալբօն	800	Ոզբանս	4500	Զէրս	100
Ֆիտս	700	Ոդրս	2000	Մասքիթս	100

Եղիբշրն Մանարը 8000 Բիրմրրն Մանարը 8000

Լրկրն Մանարը 8100

Իակօ չոգենաւը, նաւապետ Իւստրն, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն մեկնած է ամսոյս 17ին և 30ին հոս կապասուի։

Ռլայս չոգենաւը, նաւապետ Ճօնսրն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հրլ և ամսոյս 28ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՅՕ

Գործակալք

Թիւ 17—18, Ռիւշէյք Միլէթ խան, Ղալաթիա

39

ՄԱԹԻՔՕ ՏԷ ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱՑՈՒՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

MATICO de GRIMAULT & Cie

ՄԱԹԻՔՕՈՎ ՆԵՐԱՐԿՈՒՄ

Ի միայն Բերուի Մաթիքօի տերեւով պատրաստուած այս ներարկում մէկ քանի տարուան մէջ տիեզերական համբաւ սփռած է։ Կը դարմանէ քիչ ժամանակի մէջ ամենէն յամառ միզատապները։

ՔԱՔՍԻԼ ՄԱԹԻՔՕ

Նեռուսափելի արդիւնք սերմնահոսութեան դարմանման համար, առանց երբէք յոգնեցնելու սամոքսն, ինչպէս կ'ընեն բեւեկնոյլոյթ խէժի քաքսիւլները։ Կը գործածուին նաեւ հինցած հիւանդութիւններու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և զլխաւոր դեղարանաց մէջ։ 3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԷՀԲԱՐԷ

ԴԱԼԱԹԻԱ, ՍԱՆՏԸԴԲԼԱՐ, ԹԻՒ 166

ԴԱՐԱՆԷԼԸՆ ՖԻՐՈՒՆԻ ԴԻՄԱՐ

Մէհրաբէ տունը կը ծանուցանէ ազգոյ հասարակութեան եւ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ եղանակի բազմաթիւ նիւթեր ընդունած է։

Մէհրաբէ տունը կարեւորութիւն չտալով փայլուն ծանուցումներու, կը խնդրէ միայն արգոյ հասարակ թենէն որ իր վաճառատունն այցելեն՝ զիներուն չափազանց ածուութեանը համոզուելու համար։ Աւասիկ քանի մը նիւթերուն զիները։

1 Կտաւէ սիրոյ 6 հոգիի համար	ղրշ. 7 1/2	12 Կտաւէ թաշկինակ էրիկ մարդու	ղրշ. 10
1 Գունաւոր » 6 » »	» 12 1/2	12 » » կանանց	» 12 1/2
6 Կտաւէ անմուռոց սեղանի »	» 12 1/2	4 Մէտոսքէ թաշկինակ, ֆուլարդ կամ ճարն, ճերմակ կամ գունաւոր	» 12 1/2
12 » » թէյի »	» 10	6 Թշկնի. հնդկի մետաքսէ բանուած	» 12 1/2
5 » սրբիչներ կամ թրբիշ թօուէլա	» 12 1/2		

1 Էրիկ մարդու շապիկ կտաւէ օձիրով եւ թեւնոցներով	ղրշ. 12 1/2
1 Նապիկ կանանց՝ ձեռքով բանուած	» 12 1/2
2 Ֆիլոթրոս ֆանէլա արանց եւ կնոց.	» 12 1/2
1 Ֆա էլա էրկինկու ծրով, տոբՈոր ժակէրի զրուՈեամբ	» 12 1/2
3 Ճերմակ փորը շպկ. կտաւէ օձիրովզրշ.	12 1/2
6 Զոյգ գծաւոր գուլպա ֆիլոէքոս	» 12 1/2
3 » գունաւոր կամ գծաւոր գուլպա	» 12 1/2
1 Ժամացոյց կամ զարՈուցակ ամերիկեան զրուՈեամբ	»
1 Շիշ օ տը բօլոնիր ԺԷլ եղրարք	» 12 1/2

Ասկի զատ զանազան անուշահոտութիւնք, սեղաններու ծածկոյց, ֆիլտէր սէ ու մետաքսէ զուլպաներ, փողկապ եւ ուրիշ շատ նիւթեր, խիստ ածան զիներով։ 20—40

ԳՕՆԵԼԻ ԳԱԲՍԻԼՆԵՐԸ

CAPSULES COGNET

Անմրնական կերպով կ'ազէցնեն ՍԱՍՏԻԿ ՀԱՐԲՈՒԻԹ, ՀԻՆ և ՆՈՐ ՑՆԳԱՏԱՊ (ՊՐՕՆՇԻԹ)։

Կուրծքի հիւանդութեանց դէմ գործածուող դեղերուն ամենէն ազդուն է։

Վաճառատեղին Բարիզ, 43, Սէնթենոմ փողոց և ամէն դեղարան։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ։

Քան տարուան յաջողութիւն Իտալիա, Լատինական, Ի Հնդկաստան, Լարեւելք և Յեգիպտոս։—Շքադրամ 1885ի Անվերայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Մելբուռնի, 1888ի Մէլբուռնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիեննայի մի ջադտպին ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիդրրն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իր զգուշական դարմանական ճանչցին երկիրներու տեղերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ կը գիւրացնէ մորսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը դրդռէ ախորակը, կը բուժէ գլխաւ ցաւը, դլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս սնդիկը, բոլոր ծանօթ պիդրրներէն և սուրճերէն գերազանց, կ'ասնուի ամեն օր մաշէն առաջ իրր ախորժարար։ Հաշէն լիսոյ, ազգաւ մարսողական է։ Կարելի է խմանել զայն վերմութի, դինի, ալէյի հրոյ և խահուէի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ, ինչպէս և Դորն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքերոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՒԻ և ՐԻՔԷԹԵԱ 2218

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈԹԻ ՕՀԱԲԲԱԿ)

ՄՐԻՒ ԶԿԵՆ ՅԱՌՏ ԻՒՂ.

Իբրեւ ոչ շատ ախորժահամ է

Մարդ ձկան համ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբրեւ ֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաուլդիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուղածութիւնը

Թժիշկներէն ընդունուած է։ ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոքրիկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղատներու և դեղատորաց քով։

Դործակատարք Ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԵԼ

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE Effervescents LE PERDRIEL — Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes — Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE Effervescente LE PERDRIEL — Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc. — Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 10,028,000
Ցարեկան հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բանկութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Փաքու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14

ՏՐՔ. Ս. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 — ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺԻ — Հաստատեալ 1852

Թիւ 396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ

Մասնագէտ առանց քաշուելու լինտի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի ատամնդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն քերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։ (Բացի կերակրէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

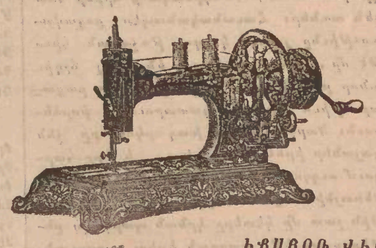

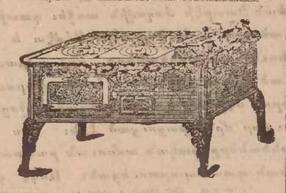

ԷՐՍԷՐՕՐ ՎԷՐՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԵՔԵՆԱՑԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԾԱՌԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերու Ղալաթիա, Բէր, Էմպլ. Բազար եւ Մէհրէմէ փողոց, Թիֆարէթ խան [նախկին կեդրոնատեղի Բէժիի]

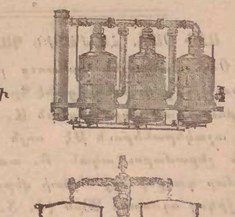

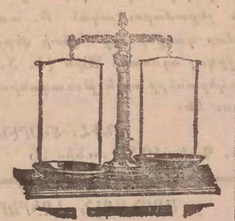

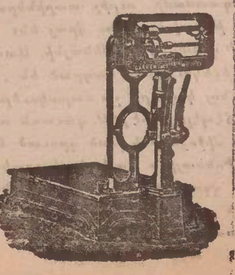

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու բարիւղով շարժող մեքենայք, որոց սին շարժման կը դրուի եթէ յամախորդն ուզէ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 ռիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաներեկեղ եւ Ջանմարաբարտ Ինեղահատներ, Ինեղագործութեան, դարբնութեան, կապարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհանններ, հերկագործական մեքենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերանիկներ, ասֆալտ, խայծդանաւոր քարդոն, խոհանոցի անօթ, կազի լամբարներ, ճեմիշի կազմածք, պիսիլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

Մասնաճիւղ

ԱԹԷՆԷ, Ոսփուլէս փողոց, 11 (նախկին Պորտ Աթէնքի)

Կեդրոնները

ՍԵԼԱՆԻԿ, Թոփհանէ Քաղ, ՊԻԼՕՆ, Բլիւտոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ	ՄԵԼԲՈՒՆ	ՊԻԼՕՆԻՕ	ՖԱՒՏԱ
ԻԶՄԻՐ	ՀԱԼԷՊ	ԴԱՄԱՍԿՈՍ	ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բաղդաս, Քալամաղ, Շիրա, Վօլօ, Ալեքսանտրիա, Դաֆիզ։

ՇՈԳԵՆԱԼԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ՝ ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պոլսոյի ՀՂԼԽԱԿՈՒԹԻՒՆ

Սիւոեսսի չոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն Ցունիս 27ին իրիկուան ժամ 4ին (Ք. Ե.)։

Մէնէրէյի չոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Ցուլիս 2ին (Ք. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագնացքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեալս գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

1054 Մոմխանէ փողոց թ. 108

COMP RUSSE

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱԼԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 12/24 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 13/25 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ժամրով

Դշ. 14/26 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եշ. 15/27 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուլ 16/28 Ալեքսանդրիոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Ցունիս 13, 25, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն զէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զուեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին 263

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ